

İLLİK HESABAT **2010** ANNUAL REPORT

Mündəricat

1. Azərbaycanın maliyyə bazarı haqqında ümumi məlumat	3
2. Bank haqqında məlumat	5
3. İdarə Heyəti Sədrinin müraciəti	6
4. Bank BTB-nin inkişafının icmalı	8
5. Bankın əməliyyat seqmentlərinin fəaliyyətinin nəticələrinin təhlili	10
5.1. Korporativ bankçılıq	
5.2. Fördi bankçılıq	
6. Məhsullar	13
6.1. Depozitlər	
6.2. Kreditlər	
7. Bank haqqında məlumat	14
7.1. Filial və şöbələr	
7.2. Təşkilati struktur	
7.3. Müşahidə Şurası	
7.4. İdarə Heyəti	
8. Bankın brendinin idarə olunması	18
9. Korporativ idarəcilik. Kadrlar ilə işin idarə olunması	19
10. İnformasiya texnologiyaları	20
11. Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına Uyğun Maliyyə Hesabatları və Müstəqil Auditorun Hesabatı	21
11.1. Müstəqil Auditorun Hesabatı	
11.2. Maliyyə Hesabatları	
11.3. Maliyyə Hesabatları üzrə qeydlər	

1 Azərbaycanın maliyyə bazarı haqqında ümumi məlumat

2010-cu il ərzində, əvvəlki illərdə olduğu kimi, dünyada cərəyan etməkdə olan maliyyə böhranına baxmayaraq, Azərbaycan makroiqtisadi və maliyyə sabitliyini qoruyub saxlamağa müvəffəq olmuşdur. 2008 - 2010-cu illər ərzində, ölkənin strateji valyuta ehtiyatları 23 milyard Dollar artmışdır. Son üç il ərzində bank aktivlərinin orta illik artımı 25%-i keçmişdir.

2010-cu ilin sonu üçün cari əməliyyatlar üzrə profisit, proqnozlara əsasən, 15 milyard Dolları keçmişdir ki, bunun nəticəsində, ölkənin valyuta ehtiyatlarının həcmi 29 milyard Dolları aşmışdır. Bu gün, valyuta ehtiyatlarının məbləği ÜDM-in 60%-dən artıqdır ki, bu göstərici üzrə Azərbaycan Çini qabaqlamışdır – Çin isə dünya üzrə ən böyük valyuta ehtiyatlarına malik olan dövlətdir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının məlumatına əsasən, ehtiyatlar ölkənin məcmu borcunun məbləğindən üç dəfə çoxdur – məcmu borc dedikdə həm özəl sektorun borcu, həmçinin də 9.5 milyard Dollar məbləğində dövlət borcu nəzərdə tutulur, böhran kontekstində bu, ölkənin makroiqtisadi dayanıqlığının əhəmiyyətli göstəricilərindən birinə çevrilmişdir.

2010-cu maliyyə ilinin nəticələri bir daha təsdiq etmişdir ki, Azərbaycanın bank sektorу böhrana hazır olmuşdu. Bu Mərkəzi Bank tərəfindən həyata keçirilən preventiv tənzimləmə tədbirləri sayısında mümkün olmuşdur ki, həmin tədbirlər ölkə xaricində borcalmaların məhdudlaşdırılmasına təməl vermişdir. Bankların bazarda daha konservativ çalışmalarını təşviq etmək, habelə risklərin və korporativ idarəetmənin daha da təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə, aktivlərin keyfiyyəti və kreditlər üzrə təminatlara münasibətdə vaxtında sərtləşdirici tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Lakin, Mərkəzi Bankın bu tələbləri yalnız sərtləşdirməyə xidmət etmiş deyil. Bank sektoruna köməklik Mərkəzi Bank tərəfindən pul siyasetinin yumşaldılması, uçot dərəcəsinin bir neçə dəfə aşağı salınması, daxili mənbələrdən cəlb edilmiş vəsaitlər üzrə ehtiyatların məbləğinin azaldılması, banklara xüsusi kreditlərin təqdim olunması, dövlət tərəfindən siğortalandan əmanətlərin məbləğinin beş dəfə artırılması formasında da özünü göstərmüşdür. Bütün bu tədbirlər ümumilikdə vəziyyətin stabillaşməsinə kömək etmişdir.

Bu tədbirlərin sayəsində böhran dövründə Azərbaycanın bank sektorunda müflisləşmə və ya bankların ləğvi halları baş verməmişdir. Lakin, bu il Mərkəzi Bank, bank sistemində bankların konsolidasiyası və optimallaşdırılması strategiyasının icrasına başlamışdır ki, bunun bir hissəsi zəif bankların bazardan çıxarılması təşkil edir.

İki illik fasılədən sonra, 2010-cu ilin sonunda bankların sayı yenidən azalmışdır.

Dekabrın ilk gündündə Mərkəzi Bank iki bankın lisensiyanın ləğvi haqqında qərarını elan etmişdir. Həmin qərar minimum məcmu kapitala dair tələblərin yerinə yetirilməməsi, bank qanunvericiliyinin tələblərinin pozulması, o cümlədən, idarəetmə və cari fəaliyyətin etibarlı və prudensial qaydada qurulması səbəbindən qəbul edilmişdir. Həmin banklar Mərkəzi Bank tərəfindən verilmiş göstərişləri sistematik olaraq yerinə yetirmirdilər.

2010-cu ilin mart ayında Mərkəzi Bank yerli kapitalın iştirakı ilə yaradılmış banka – Bank "BTB"-yə lisenziya vermişdir. Hazırda, ölkənin bank sektorunu 46 bank təşkil etməkdədir.

Mərkəzi Bank tərəfindən müəyyən edilmiş strateji məqsədləri – bankların böyüdülməsi və bank sisteminin kapitallaşdırılmasının artırılması – nəzərə alaraq, qeyd etmək olar ki, gələcəkdə bankların sayının azalması qəçilməzdür. Əlbəttə, son illər ərzində kapitala dair minimum tələblər dəyişməz olaraq qalmaqdadır (10 milyon manat), lakin bu prosesi stimullaşdırmaqdan ötrü, hökümət mənfəətin yenidən kapitala yönəldilən hissəsinə üç il müddətinə vergilərdən azad etmişdir.

Azərbaycana iri və orta banklar lazımdır – maliyyə ehtiyatlarına olan böyük tələbatı və ölkənin iqtisadiyyatı daxilində maliyyə axınlarının böülüdürlülməsinə nəzərə alaraq, demək olar ki, dinamik olaraq inkişaf edən iqtisadiyyatı olan ölkənin banklarının iqtisadiyyatda daha fəal iştirakına ehtiyacı var. Bu məqsədə münasibətdə banklarda inkişaf üçün kifayət qədər böyük potensial mövcuddur.

Lakin, eyni zamanda, nəzərə alsaq ki, bu gün risklər artmaqdadır, banklar bazarı bir daha qiymətləndirilməlidir, bunun üçün isə müəyyən vaxt lazım gəl-

2 Bank haqqında məlumat

cək. Kreditləri vermək üçün bankların kifayət qədər vəsaitləri var, lakin onlar əmin olmalıdır ki, həmin kreditlər üzrə vəsaitlər vaxtında qaytarılacaq.

Dünya təcrübəsinə baxsaq, görə bilərik ki, problemlı kreditlərin payı 10% keçidkədə, vəziyyət riskli səviyyəyə çatmış hesab olunur. Mərkəzi Bankın məlumatına əsasən, keçən ilin mart ayında vaxtı ötmüş kreditlərin ölkənin banklarının ümumi kredit portfelindəki payı yalnız 3,8% olmuşdur. Lakin, 2010-cu ilin əvvəlindən həmin kreditlərin payı artmağa başlamışdır və 1 noyabr tarixinə 5,01%-ə çatmışdır.

Ödənişlərin gecikməsinin həcmənin artması sadəcə olaraq Azərbaycan banklarının debitorlarının sayının artmasına işarə etmir – belə ki, problemlı kreditlərin payının artması böyük məbləğli kreditlərlə bağlıdır ki, bunlara aid problemlər dünya iqtisadiyyatındaki böhran nəticəsində fəaliyyətin həcmənin azalması səbəbindən yaranmışdır.

Ola bilər ki, məhz bunun nəticəsində bank sektorun əsas diqqəti fiziki şəxslər ilə işə yönəltmişdir – bu, xüsusilə, bu il ərzində özünü bürüzo vermişdir. Fiziki şəxslərə göstərilən xidmətlər bankların fəaliyyətinin perspektiv bir sahəsinə çevrilməkdədir. Fiziki şəxslərə göstərilən xidmətlər – banklar üçün ən sərfəli fəaliyyət növlərindən biridir. Bu xidmətlərə diqqət yaradan əsasən cəhətlərdən biri budur ki, korporativ müştərilər artıq bank xidmətləri ilə əhatə edilmişdir. Buna əlavə olaraq, bazarın həmin seqmentində kifayət qədər kəskin rəqabət mövcuddur. Fiziki şəxslər ilə depozit əməliyyatları vəsaitlərin daimi axınına təmin edir, onlara verilən kreditlər isə bankları kifayət qədər böyük gəlir və kredit risklərinin müddət və müştərilər üzrə böülüsdürülməsi hesabına diversifikasiyasına səbəb olur.

Banklar, bu tendensiyani proqnozlaşdıraraq, inkişaf strategiyalarının diqqətini dəyişərək, bazarın digər seqmentlərindəki kreditləşdirmə əməliyyatlarına da-ha çox diqqət verirlər – kreditlər fiziki şəxslərə və orta və kiçik müəssisələrə verilir. Bank sektorunun bütün aktivlərinin 21,3 faizi fiziki şəxslərə verilmiş kreditlərin payına düşür.

Ölkənin bank sektorunun müsbət tendensiyalarından biri faiz dərəcələrinin xeyli azalması, habelə əhalinin əmanətləri kimi göstəricinin dinamik artımı olmuşdur. İl ərzində fiziki şəxslərin əmanətlərinin məbləği 35,8 faiz artmış və 2,9 milyard manata çatmışdır. 1 iyun tarixində Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən sığortalanan əmanətlərə tətbiq edilən faiz dərəcəsinin on iki faizə qədər azaldılması, əmanətlər üzrə faiz dərəcələrinin azalmasına gətirib çıxarılmışdır. Bir halda ki, əmanət daha yüksək faiz ilə qəbul olunur, Fond həmin əmanəti sığortalamır və həmin əmanət üzrə kompensasiya ödənişi nəzərdə tutulmur. İl ərzində manat ilə əmanətlər üzrə orta illik faiz dərəcəsi təxminən iki faiz aşağı düşmüştür.

Artıq həyata keçirilmiş tədbirlərin nəticəsi olaraq, ölkə iqtisadiyyatında bankların payı 27,9 faiz təşkil etmişdir (kredit qoyuluşlarının ÜDM-yə nisbəti), əvvəllər isə bu göstərici 20 faizi keçmirdi. Bank sisteminin balans aktivlərinin məbləği aya bay tarixi maksimumları dəyişdirir, və 1 noyabr tarixinə aktivlərin ümumi məbləği on ay ərzində 9,5 faiz artaraq 12,768 milyard manata çatmışdır.

İnkişafın belə templərin nəzərə alaraq, ölkənin bank sektorunu üzrə nəzarət tədbirlərinin səmərəliliyini artırmaq məqsədi ilə, böhrandan sonrakı dövr üçün mərkəzi Bankın qarşısında duran vəzifələr sırasına sistemi yaradan banklara (yəni, bütün bank sektoru üçün risk yarada biləcək banklara) münasibətdə tənzimləmə üzrə sistemli, daha sərt tənzimləmənin tətbiqi daxildir. Bunlara əlavə olaraq, Mərkəzi Bank üç istiqamət üçün yeni tənzimləmə çərçivəsini tətbiq etməyə hazırlaşmaqdadır – kapitalın adekvatlığının tənzimlənməsi, likvidliyin idarə olunması və maliyyə ehtiyatlarının yaradılması.

Son illər ərzində müşahidə olunan müsbət tendensiyalara baxıb qeyd etmək olar ki, aparılan islahatlar effektiv olmuşdur, xüsusilə, aparıcı banklar arasında rəqabət kəskin artmışdır. Və bu, 2009-cu ilin bir çox maliyyə təşkilatları üçün yaşam üçün çalışdıqları ilin olması, 2010-cu ilin isə, dönyanın bir çox ölkələrində çətin keçən böhrandan sonrakı dövrün başlangıc ilə olması fonunda baş vermişdir.

Bank "BTB" 2010-cu ildə yaradılmışdır (lisenziya #254), universal kredit-maliyyə təşkilatı olaraq, bank xidmətlərinin tam spektrini təqdim etməkdədir, o cümlədən, korporativ müştərilərə, fiziki şəxslərə bank xidmətləri göstərir, habelə Bakı, Sumqayıt, Xirdalan şəhərləri və Abşeron yarımadasında yaşayan fiziki şəxslər kreditlərin verilməsini həyata keçirir.

Bizim əsas üstünlükler

Dəqiq müəyyən edilmiş məqsədə xidmət edən strategiyanın icrası Banka imkan vermişdir ki, bazarda hazırkı kəskin rəqabət şəraitində belə, biz imkanlarımız və topladığımız təcrübənin səmərəli istifadəsi hesabına potensialımızı tam gerçəkləşdirə bilək.

Bankın rəqabətə dözümlüyüünə xidmət edən əsas amillər sırasına aşağıda qeyd olunanlar daxildir

- Güclü idarəcilik komandası;
- Yerli bazar məqyasında kifayət qədər güclü müştəri portfeli;
- Əsas müştəri qrupları (iri və orta korporativ müştərilər, fiziki şəxslərin premium seqmenti, korporativ müştərilərin işçiləri) üzrə xidmətlərə münasibətdə mütərəqqi səriştə;
- Xərclərin səmərəli idarə olunması sistemi və Bankın fəaliyyətində filiallar şəbəkəsinin yüksək payı hesabına regional inkişafə münasibətdə tarazlaşdırılmış siyasetin həyata keçirilməsi;
- Risklərin idarə olunması sisteminin yüksək reytinqi;
- Xarici maliyyə bazarlarından nisbətən aşağı asılılıq, diversifikasiya edilmiş resurslar bazası.

Bir qayda olaraq, Bank "BTB" aktivlərin yüksək keyfiyyətinin təmin edilməsi, risklərin və xərclərin səmərəli idarə olunmasına böyük diqqət yetirir.

Missiya və məramız

Bank "BTB"-nin bütün əməkdaşlarının iştirakı ilə, brend üçün platforma yaradılmışdır:

Brendin vədləri:

- Rahat xidmət
- Çevik yanaşma
- Sadə həllər
- Hörmətlə rəftar.

Brendin vədlərə əsaslanan məramı:

- Müştərinin Bank ilə əməkdaşlığının hər zaman rahat olmasına çalışmaq.
- Sadə və sərfəli olan, anlaşılan bank məhsul və xidmətlərinin təklif edilməsi.
- Hər zaman, hər bir Müştəriyə münasibətdə hörmətlə rəftar edilməsi.

3 İdarə Heyəti Sədrinin müraciəti

Hörmətli tərəfdaşlar, müştərilər, həmkarlar və dostlar, İcazə verin, mən, bankımızın İdarə Heyətinin Sədri kimi, Bankın fəaliyyətinin ilk ilinin nəticələri, princip, nailiyyət və gələcək üçün planlarımız barəsində məlumatı fəxrlı hissi ilə sizinlə bölüşüm.

Yeni nəsildən olan bir bankın yaradılması və müştərilərə münəsibətdə prinsip etibarı ilə çevik bir yanaşmanın tətbiqi daha operativ və daha müasir maliyyə xidmətlərinə intensiv olaraq artan tələbatın məntiqi nəticəsi olmuşdur. Fəaliyyətimizin ilk gündündən biz çalışdıq ki, fəaliyyəti yalnız kredit və əmanətlərə həsr edilmiş banklardakı illərdər mövcud olan standart və stereotiplərdən uzaq duraq, və üstünlüyü müştərilərimiz ilə tərəfdaşlıq münasibətlərinə verdik. Biz belə bir Bank yaratdıq ki, o, maksimum səmərəli metodlardan istifadə etməklə və hər bir müştərinin tələbatı və ehtiyaclarına fərdi yanaşma vasitəsi ilə sadə və kompleks maliyyə xidmətlərinin tam həcmini təqdim etmək iqtidarındır. Təvazökarlıqdan uzaq olsada, mən əminliklə deyə bilərəm ki, bu gün Bank "BTB" ən səmərəli əməliyyat sisteminə malikdir və dünya üzrə ən müasir informasiya texnologiyalarından istifadə etməkdədir.

Bizim Bankın yaradılması və inkişafının strategiyası əsasən yeni nəsildən olan müştərilərin ehtiyacları və bizdən umduqlarına əsaslanmışdır – həmin müştərilər vaxtlarının dəyərini bilir, yenilikləri səmərəli olaraq qəbul və tətbiq edə bilərlər, və onlar hansı qısa müddətli bir mənfəət əvəzinə, üstünlüyü uzun-ömürlü tərəfdaşlığı verirlər. Həm hüquqi, həmçinin də fiziki şəxslərdən olan bu kimi müştərilər Bank "BTB"-yə gəlmişdir və gəlməkdədir.

Əlbəttə, fəaliyyətin ilk ili ərzində biz müəyyən çətinliklər ilə rastlaşdıq və müvəffəqiyətlə bəzi problemləri həll edə bildik. İlk növbədə, Azərbaycanın bank sektorunda mövcud olan sərt rəqabət özünü göstəirdi: necə edək ki, müştəri, bazardakı bəzilərinin tarixi 20 ildən artıq olan 46 bankdan hansısa birini deyil, bizi seçsin, qəbul etsin və vəsaitlərini bizlərə etibar etsin? Biz təmtəraqlı çıxışlar etmədik, və artıq pafos olmadan, yalnız çox illik peşə təcrübəsinə əsaslanıb, Bank "BTB"-nin ən müxtəlif müştəriləri üçün xidmətlərin müfəssəl sistemini yaratdıq. Məqsədə – həm iri sənaye holdingləri, həmçinin də maliyyə xidməti üçün ilk dəfə müraciət edən əmanətçi üçün "münbit yaşam" mühitini yaratmaq – müvəffəqiyətlə nail ola bildik. Biz bankın aktivlərinin məbləğini 12 mln manatdan 25 mln manata qədər artırmağa müvəffəq olduq və maliyyə ilini mənfəət ilə başa vurduq. Bu asan iş deyil idi, lakin, mənim fikrimcə, onun həlli müştəri yönümlü və inkişaf etməkdə olan bankın getməli olduğu yeganə yoldur.

Bizim bankın açılışı və fəaliyyəti Azərbaycanda bank bazarında bir sıra tarixi nailiyyətlər ilə də yadda qalmışdır: belə ki, bank üçün SWIFT kodun alınmasına yalnız 2 ay sərf edilmişdir ki, bir qayda olaraq ölkədəki digər banklar bunun üçün 6 aydan il yarıma qədər vaxt sərf edirlər. Kifayət qədər qısa müddət ərzində, biz, Raiffeisen International, Commerzbank AG, Transkapitalbank SKB və Russlavbank SKB-də müxbir hesablari aça bildik ki, bu da, işə səriştəli yanaşma və beynəlxalq bank işini bütün təfərruatlarına münasibətdə peşəkar biliklərə sahib olmağımızı bir daha sübut edir.

Söhbət xüsusi nailiyyətlərdən düşdüşə, Visa International təşkilatında assosiativ üzvlükdən danışmamaq düzgün olmaz. Qayda belədir ki, hər hansı bank belə üzvlüyü yalnız üç il ərzində müvəffəqiyətlə fəaliyyət göstərdikdən sonra ala bilər, Bank "BTB" isə bu-na açıldığı tarixdən etibarən 6 ay ərzində nail ola bilmişdir.

Mən qəbul edirəm ki, inkişaf barəsində danışarkən, qeyd etmək lazımdır ki, biz onun yalnız bünövrəsinə qoya bilmışik. Qabaqda bizi çətin təşkilatı və struktur həlləri, Bankın müxtəlif bölmələrinin səmərəli fəaliyyəti, bank komandasının çox yüksək çevikliyi (lakin, zənnimcə, bu sahədə biz artıq bir çox rəqibləri qabaqlayıraq), xidmətin daimi olaraq, həm strateji baxımdan, həmçinin də yerlərdə təkmilləşdirilməsi üçün mübarizə gözləyir. Lakin şəxsən mən və əməkdaşlarım əminik ki, birinci il ərzində Bankımıza dinamik inkişaf etməkdə olan Bank strategiyasını təsdiqləməyə imkan vermiş ruh və bazarda irəlidə getmək üçün ambisiyaları biz gələcək üçün də qoruyub saxlaya biləcəyik. Belə ki, biz peşəkarlar, vahid fikrili insanlar və dostlarıq. Belə ki – bizim, bizə güvənən, etibarlı və sadıq müştərilərimiz var.

Hörmətlə,

Emil Rzayev

İdarə Heyətinin Sədri

4 Bank BTB-nin inkişafının icmalı

Dünyaya baxsaq görə bilərik ki, 2010-cu il bank sistemi üçün asan bir il olmamışdır. Bəzi ekspertlərin təxminləri və proqnozlarına baxmayaraq, maliyyə böhranı Azərbaycanda bank xidmətləri bazarına da təsisiz ötüşməmişdir ki, bunun nəticəsində maliyyə bazarında fəallıq aşağı düşməşdir. Bank bazarında müəyyən staqnasiyaya varmadan, Bank "BTB" inkişafını müvəffəqiyyətlə başlamış və bankçılıq işinin bir çox əsas sahələri üzrə stabil artım göstərmişdir, yeni bank üçün təqdimətə layiq maliyyə nəticələri əldə etmişdir və stabil və etibarlı maliyyə təşkilatı kimi nüfuzunun təsdiqinin başlanması nail olmuşdur. Hesabat dövrü ərzində bank qarşısında duran bütün strateji vəzifələri həyata keçirmişdir, qarşısında duran məqsədlərə istiqamətdə hərəkətini davam etmişdir, rəqəbat mövqelərini müəyyən etməyə başlamışdır, və bunlar vasitəsi ilə gələcək stabil inkişaf, bank işinin səmərəliyinin artırılması və dinamik inkişaf etməkdə olan mühitdə müştərilərin tələbatının ödənilməsi üçün şərait yaratmış olmuşdur.

Bank "BTB"-nin müvəffəqiyyətli fəaliyyəti 2010-cu ilin sonu üçün fəaliyyət göstəricilərində böyük artıma nail olmağa imkan vermişdir. Bankın müvəffəqiyyətli fəaliyyətinin əsas göstəricilərindən biri onun aktivləridir. Bankın birinci ad gündündə, yəni 19 mart 2011-ci il tarixdə, 2010-cu ilin mart ayı ilə müqayisədə, Bankın aktivləri 316,7% artmış və 50 mln. AZN olmuşdur. Açılandan sonra yalnız üç ay ötmüşkən, Bank kredit portfelinin artırılması məqsədi ilə, fiziki və hüquqi şəxslərə kreditlərin verilməsi üzrə fəal işə başlamışdır. 2010-cu il ərzində kreditlər sahəsində Bank qarşısında duran əsas vəzifə kredit risklərinin minimuma endirilməsi və diversifikasiyasına riayət etməklə, keyfiyyətli və yüksək gəlirlili kredit portfelinin artırılması olmuşdur ki, bank bu vəzifənin öhdəsindən müvəffəqiyyətlə gəlmışdır. 2010-cu il ərzində kredit əməliyyatları üzrə bank 724 min AZN məbləğində xalis faiz gəliri əldə etmişdir. 2010-cu ilin sonu

fürün Bankın ümumi kredit portfelinin həcmi 13 733 min AZN təşkil etmişdir. Fiziki şəxslərə verilən kreditlər xüsusi çəki daşıyır (ümumi məbləğin 25%) və belə kreditlərin cəmi məbləği 3419 min AZN bərabər olmuşdur (avtomobilin alınması üçün kredit, istehlak kreditləri). Hüquqi şəxslərə verilən kreditlərin məbləği 10314 min AZN olmuşdur (ümumi məbləğin 75%). Fəaliyyətinin ilk gündündən, kreditlərə əlavə olaraq, bank fiziki şəxslər üçün digər müxtəlif xidmətlər də təqdim edir: misal üçün, kommunal xidmətlərin ödənilməsi, mobil rabitə xidmətlərinin ödənilməsi, pul köçürmələri, Əmanətlərin Sığortalanması Fonduunun Qəyyumular Şurasının qərarına əsasən siğortalanan iki əmanət növü və s.

Baxmayaraq ki, 2010-cu il ərzində əmanətlər üzrə şərtlər ölkənin digər bankları tərəfindən təklif edilən əmanət məhsullarından fərqlənməmişdir və hansıa marketing təşəbbüsleri ilə müşayiət olunmayıb, bu xidmət növü üzrə müştəri bazasının artımında da müəyyən dinamika müşahidə olunmuşdur. Əmanətçilər arasında keçirilmiş sorğuya əsasən, bu qərar Banka olan inamın yüksək olması, əmanət hesabının açılmasının sadəliyi və tezliyi, habelə əməliyyatçı işçi heyəti üzvlərinin peşkarlığı və dostcasına yanaşması nəticəsində qəbul edilmişdir. 31 dekabr 2010-cu il tarixi üçün kredit portfelinin ümumi həcmi 5853,3 min AZN olmuşdur. Bankın müştəriləri olan müəssisələrdə əmək haqqı layihələrinin icrası ilə əlaqədar olaraq, habelə pərakəndə sektor üzrə müştərilərin sayının artması nəticəsində, 19 mart 2011-ci il tarixinə Bank "BTB" tərəfindən buraxılmış plastik kartların sayı 2105-ə çatmışdır və bu rəqəm artmaqdadır. Eyni ilə 2010-cu il ərzində Bakı şəhərində 5 bankomat quraşdırılmışdır və nəzərdə tutulmuşdur ki, 2011-ci il ərzində əlavə olaraq 10 bankomat quraşdırılacaq. 2010-cu ilin dekabr ayından başlayaraq, Bank, "HP" şirkətinin Bakı nümayəndəliyi ilə birlikdə, baş ofisdə yeni yüksək səmərəli "Matris" platformasının tətbiqi işi-

nə start vermişdir və nəzərdə tutulmuşdur ki, 2011-ci ilin birinci yarısının sonu üçün bu layihə bütün filialları da əhatə etmiş olsun. "Matris" sistemi biznesin idarə olunması ilə əlaqədar çətin daxili işlərin səmərəli surətdə həllinə, bütün müştərilər üçün xüsusi təkliflər paketinin hazırlanmasına şərait yaratmış olacaq. Açılmاسından bir il keçməsinə baxmayaraq, Bankın Bakı şəhərində artıq beş filialı və iki şöbəsi var ki, bu, özü özlüyündə, artıq belə erkən mərhələlərdə inkişafın surəti olmasına və fəaliyyətin təşkilinə işaret etmiş olur. 2011-ci il ərzində Bank bütün bank xidmət və məhsullarının tətbiqi, və nəticədə müştərilər bazasının genişləndirilməsi vasitəsi ilə filiallarının inkişafı istiqamətində işləri davam etdirmək əzminədir. Təqdim edilən xidmətlərin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, yeni məhsulların tətbiqinə xüsusi diqqət veriləcək ki, bunların nəticəsində biz əsas strateji məqsədimizə doğru hərəkət edə biləcəyik – bankın daha çox müştəriyə yönümlü bir banka çevriləsi. Müvəffəqiyyət qazanmaq, işində lider olmaq – bunlar yolun yarısıdır. Qazanılmış mövqeləri qorub saxlamaq və möhkəmlətmək, nüfuzu, müştəri və

tərəfdəşlərin etibarı və inamını qorumaq və artırmaq – bunlar daha çətin vəzifələrdir. Dayanmadan yeni nailiyyətlərə doğru çalışmaq, daimi olaraq böyümək və inkişaf etmək, bazarın qarşımızda qoyduğu vəzifələrə və müştərilərin tələblərinə cavab vermək – bizim işimizin əsas prinsipləri məhz bunlardır. Biz, bizim ilə bir çox ildir ki, məhsuldar, qarşıqli surətdə faydalı münasibətlər qurub saxlayan səhmdarlarımız, müştəri və tərəfdəşlərimizə minnətdariq və onların hər birini özümüz üçün dəyərli bir şəxs hesab edirik.

2011-ci ilin üçün bizim qarşımızda çətin vəzifə və məqsədlər durur. Lakin, biz əminik ki, birgə səylər, həmfikirlik və peşkarlıq sayəsində Bankımız bütün çətinliklərə sina gərib, qoyulan məqsədlərə nail ola biləcək.

5 Bankın əməliyyat seqmentlərinin fəaliyyətinin nəticələrinin təhlili

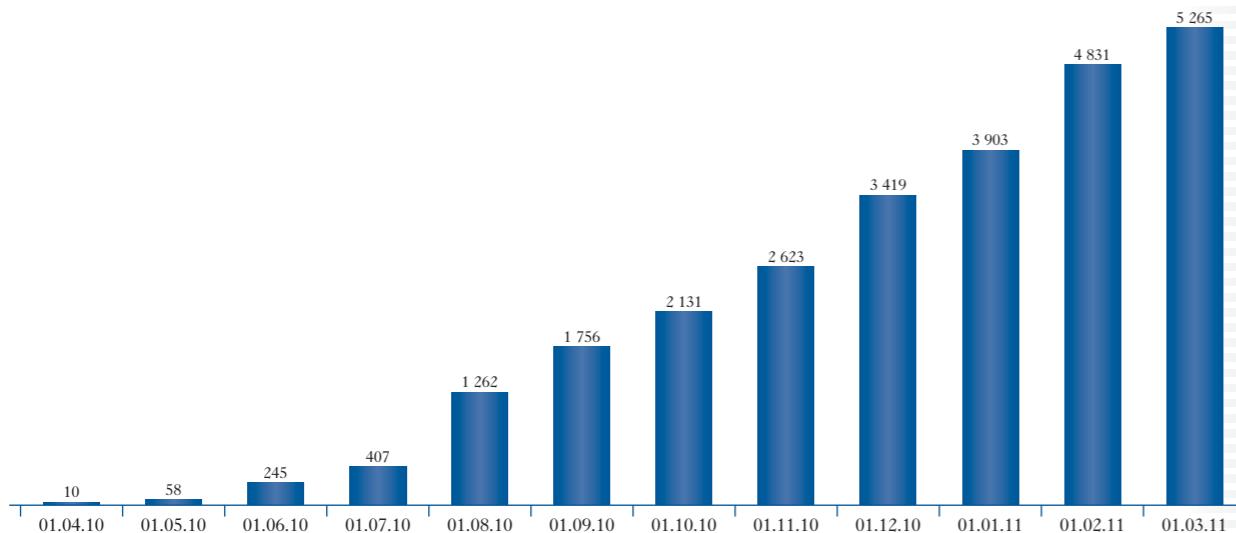
5.1 Korporativ bankçılıq

2010-cu il ərzində Bankın korporativ seqmenti yeni yaradılmış Bank üçün kredit və əmanətlər portfeli üzrə kifayət qədər intensiv inkişaf nümayiş etdirmişdir. Bir il ərzində Bank tərəfindən korporativ müştərilərə verilən kreditlərin həcmi 13,7 mln. AZN təşkil etmişdir. Portfelin böyük artımı və kredit portfelinin Bankın aktivlərindəki payının yüksəlməsi kreditləşdirmə prosesinə münasibətdə istifadə olunan çəvik yanaşma, korporativ blokun funksional strukturunun optimallaşdırılması və kreditlər üzrə qərarların qəbulu üçün sərf edilən vaxtin azaldılması nəticəsində mümkün olmuşdur.

Kredit portfelinin artması:

Tarix	AZN ('000)
30-Apr-10	0
31-May-10	3 404
30-İyun-10	3 136
31-İyul-10	8 470
31-Avg-10	7 532
30-Sen-10	7 946
31-Okt-10	8 541
30-Noy-10	7 162
31-Dek-10	10 314
31-Yan-11	7 837
28-Fev-11	12 462
31-Mar-11	13 753

Aylar üzrə kredit portfelinin artımının qrafiki

Korporativ müştərilər sektorunda Bank tərəfindən cəlb edilən vəsaitlərin həcmi də intensiv olaraq artmışdır; korporativ müştərilərin vəsaitlərinin həcmi il ərzində 18 047 min AZN çatmışdır.

Yeni məhsulların tətbiqi, korporativ müştərilər və kiçik müəssisələr ilə iş və biznes proseslərinin təkmilləşdirilməsi imkan vermişdir ki, Bank korporativ müştərilərin rəğbətini qazana bilsin və yalnız etibarlı tərəfdəş kimi deyil, həmçinin də müştəri yönümlü bir Bank kimi qəti olaraq qəbul edilsin.

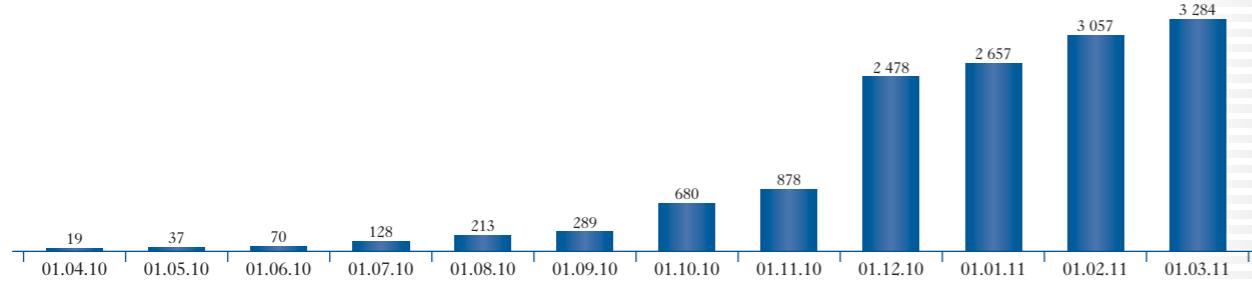
Korporativ müştərilərin vəsaitlərinin həcmiin dinamik artımı:

Tarix	Korporativ müştərilərin depozit hesabları ('000 AZN)	Korporativ müştərilərin hesablaşma həzesabları ('000 AZN)	Cəmi ('000 AZN)
30-Apr-10	0,0	6,3	6,3
31-May-10	0,0	278,3	278,3
30-İyun-10	30,0	75,7	105,7
31-İyul-10	30,0	4 421,1	4 451,1
31-Avg-10	230,0	3 610,0	3 840,0
30-Sen-10	395,0	1 503,1	1 898,1
31-Okt-10	755,0	831,1	1 586,1
30-Noy-10	806,2	5 093,7	5 899,9
31-Dek-10	1 006,1	2 852,7	3 858,7
31-Yan-11	1 053,8	4 494,0	5 547,7
28-Fev-11	2 015,5	3 130,1	5 145,5
31-Mar-11	5 705,0	12 342,7	18 047,8

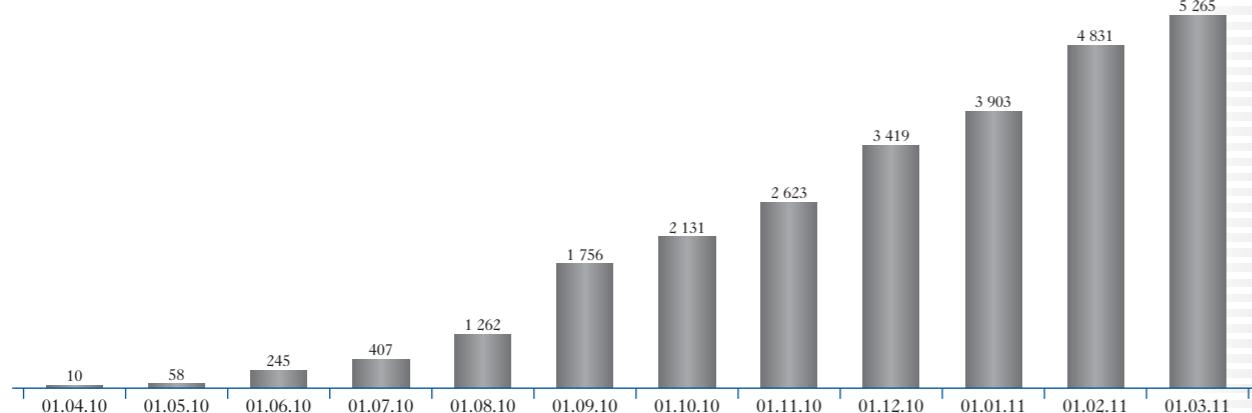
5.2 Fərdi bankçılıq

2010-cu il üçün elan edilmiş İnkışaf Strategiyası çərçivəsində, Bank yeni məhsulların tətbiqi işinə başlamış bütün standart biznes və əməliyyat proseslərini optimallaşdırılmışdır, habelə Bakı şəhərində filiallar şəbəkəsini yaratmışdır. Rəqabətə dözümlü məhsulların tətbiqi imkan vermişdir ki, Bankın filialları fəaliyyətə başlasınlar və inkişaf etməkdə olan Banka xeyli sayıda yeni müştərilər cəlb edilə bilsin.

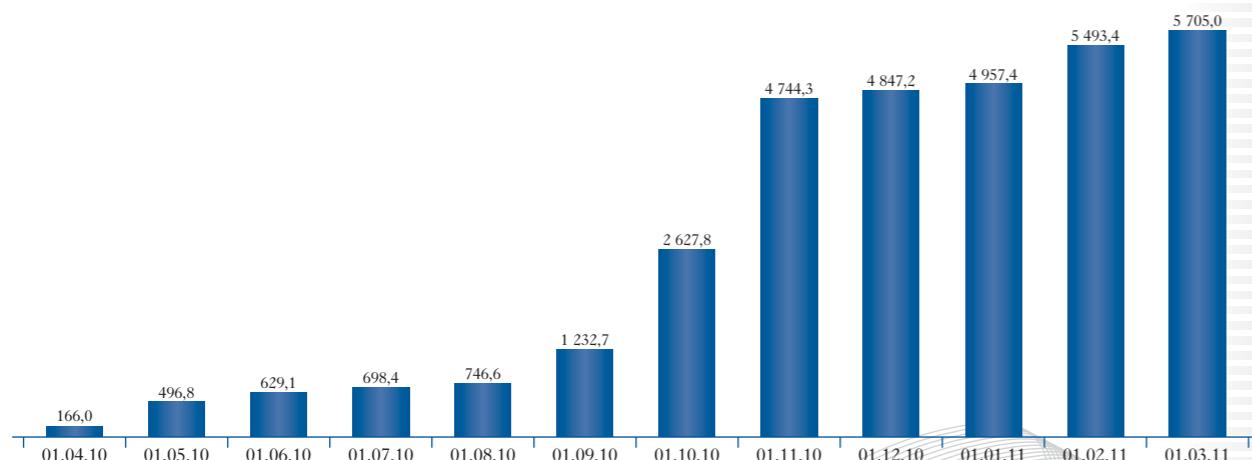
Aylar üzrə fiziki şəxs olan müştərilərin artımının qrafiki

Aylar üzrə fiziki şəxs olan müştərilərin kredit portfelinin artımının qrafiki

Aylar üzrə fiziki şəxs olan müştərilərin əmanətlərin portfelinin artımının qrafiki

6 Məhsullar

6.1 Depozitlər

"Uşaq yiğim" depoziti

Bu depozit məhsulu 18 yaşına çatmayan uşaqların adına açılır. Uşaqın bank qarşısında maraqlarını onun valideynlərindən biri, qəyyumu və ya himayədarı təmsil edir. Uşaq 18 yaşına çatdıqda isə əmanət üzrə bütün hüquqlar onun özünə keçir.

Yüksək faiz göləri, kiçik ilkin ödəniş, unikal müddət. Əmanəti 100 AZN/ABŞD məbləğində minimal ilkin ödənişlə açmaq mümkündür. Sonradan əmanət hesabını istənilən vaxt minimum 50 AZN/ABŞD-dan başlayan məbləğdə sərbəst şəkildə artırmaq olar.

"Müddətli" depoziti

Bu depozit növü bizim bankın müştəriləri arasında geniş yayılıb və orta yaşlış səviyyəli istehlakçılar üçün nəzərdə tutulub. Adı çəkilən depozit hesabınızda vasaitlərin saxlanmasından maksimal nəticə götürmək və hesab üzrə əməliyyatlar aparmaqdə Sizə müəyyən sərbəstlik verir:

- Minimal məbləğ 500 AZN/ABŞD

"Proqressiv" depoziti

Bu depozit növündə ilk 9 ay depozitin məbləği müştərilər tərəfindən sərbəst olaraq artırıla bilər (minimal artırılmış məbləği 50 AZN/ABŞD olmaq şərti ilə)

- Minimal məbləğ 500 AZN/ABŞD

Əmanəti vaxtından əvvəl götürmə şərtləri

Əmanətçi öz əmanətini bankdan vaxtından əvvəl də geri götürü bilər. Əmanətçi əmanəti geri istəyərsə bank əmanətin tam məbləğini maksimum 5 iş günü ərzində əmanətçiyə qaytarır. Bu öhdəlik əmanət banka yerləşdirilərkən imzalanan müqavilədə də eks olunur. Əmanəti vaxtından əvvəl götürdükdə əmanət üzrə hesablanmış faizlər müştəriyə ödənilmir.

Əmanətlərin siğortalanması

Bank "BTB" ASC "Əmanətlərin siğortalanması haqqında" dövlət qanununa əsasən yaradılmış Əmanətlərin Siğortalanması Fondunun üzvüdür və bankda yerləşdirilmiş əhalinin əmanətləri Fondun şərtlərinə əsasən siğortalanır. Fond siğorta hadisəsi baş verdikdə Əmanətçiyə qanunda nəzərdə tutulmuş şərtlər daxilində kompensasiya ödəyir.

6.2 Kreditlər

Bank BTB Sizin ehtiyaclarınız üçün müxtəlif kredit məhsulları təqdim edir. İstehlak kreditləri, avtomobil kreditləri və biznes kreditləri haqqında daha ətraflı məlumat aşağıda yerləşdirilmişdir:

- İstehlak krediti

Bəzən hər birimizə kiçik məbləğdə pul tələb olunur və belə anlarda Bank BTB-yə müraciət etməyin zamanıdır. Təklif etdiyimiz İstehlak kreditləri kampaniyası Sizə tez bir zamanda istədiyiniz məbləği almağa imkan verir. Minimal komisyon haqları, operativ xidmət və rahat ödəmə sxemi bu imkanı daha da rahat edir.

Kreditlər 2 000 manat məbləğinədək 1 il müddətinə verilir. 500/1000/1500/2000 manat kredit alıb ayda cəmi 50/100/150/200 manat ödəməklə Siz sərfəli və

rahat ödəmə qrafikinə sahib olursunuz. Alacağınız məbləğ 500 manatdan yuxarı deyilsə, Sizə zəmin duracaq şəxsə ehtiyac duyulmur.

İstehlak krediti almaq istəyirsinizsə şəxsiyyət vəsiqəsi və iş yerindən arayışla (əmək haqqınızı təsdiq edən) Bank BTB-nin baş ofisinə və ya istənilən filialına müraciət edə bilərsiniz.

- Avtomobil krediti

Yeni avtomobil almaq hər kəsin arzusudur, lakin Bank BTB ilə arzular daha realdır. Aparıcı avtomobil markalarını kreditləşdirərək Bank BTB avtomobil bazarında faizlərə zərbə endirdi. 15%-dən başlayaraq təqdim edilən kredit şərtləri artıq arzuladığınız avtomobile sahib olmağa kömək edəcəkdir.

7 Bank haqqında məlumat

7.1 Filial və şöbələr

Bank "BTB" ASC "Ticarət" filiali

Filialın müdürü: Vüsal Ağakişiyev

Filialın ünvani: Bakı şəhəri, Yasamal rayonu,
A. Ağayev küçəsi, 563

- Tel.: (994 12) 537 14 24
- Faks: (994 12) 537 14 25

Bank "BTB" ASC "Premium" filiali

Filialın müdürü: Anar Əzimov

Filialın ünvani: Bakı şəhəri, Səbail rayonu,
Ü. Hacıbəyov küçəsi, 27

- Tel.: (994 12) 493 20 27
(994 12) 493 27 25
(994 12) 493 27 29
- Faks: (994 12) 493 27 29

Bank "BTB" ASC "Sənaye" filiali

Filialın müdürü: Elşad Məmmədov

Filialın ünvani: Bakı şəhəri, Yasamal rayonu,
Əbdülrəhim Haqverdiyev küçəsi, 577-ci məhəllə

- Tel.: (994 12) 510 97 75
- Faks: (994 12) 510 97 58

Bank "BTB" ASC "Rabitə" filiali

Filialın müdürü: Həmdulla Əzizov

Filialın ünvani: Bakı şəhəri, Xətai rayonu,
Fəzail Bayramov küçəsi, ev 16, mən. 14

- Tel.: (994 12) 496 53 73
- Faks: (994 12) 496 53 74

Bank "BTB" ASC "Promo" filiali

Filialın müdürü: Pərviz Hüseynov

Filialın ünvani: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu,
Nəsibbəy Yusifbəyli küçəsi, 43

- Tel.: (994 12) 541 59 31
- Faks: (994 12) 541 59 33

Bank "BTB" ASC 1 sayılı şöbə

Şöbənin müdürü: Seyid Bağırov

Şöbənin ünvani: Bakı şəhəri, Suraxanı rayonu,
"Qum adası"

- Tel.: (994 12) 415 23 31
- Faks: (994 12) 521 00 00

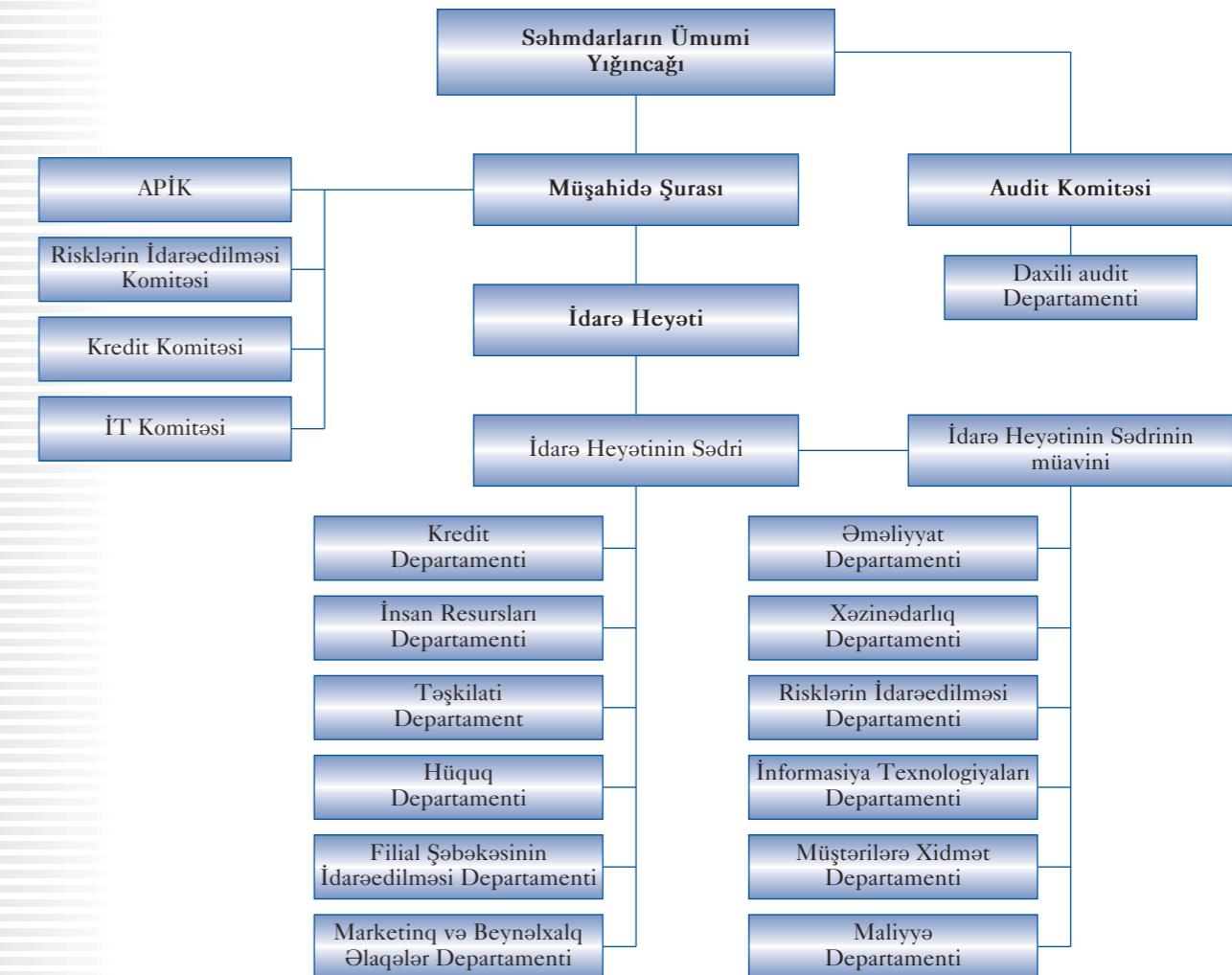
Bank "BTB" ASC 2 sayılı şöbə

Şöbənin müdürü: Nəriman Muradov

Şöbənin ünvani: Bakı şəhəri, Səbail rayonu,
N. Rəfibəyli küçəsi, 9

- Tel.: (994 12) 437 31 42
- Faks: (994 12) 437 31 42

7.2 Təşkilatı struktur

7.3 Müşahidə Şurası

Asim Salamov
Müşahidə Şurasının Sədri

6 avqust 1961-ci ildə Bakı şəhərində anadan olmuşdur.

İki ali təhsili var. 1983-cü ildə Azərbaycan Neft və Kimya İstítutunu, 2002-ci ildə isə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetini bitirmişdir. Texniki elmlər namizədidir.

Bir sıra təşkilatlarda məsul vəzifələrdə çalışmışdır, o cümlədən, Ticarət-Sənaye KB-da Müşahidə Şurasının sədri, Əmrərahbank ASC-də İdarə Heyəti sədrinin müavini və Müşahidə Şurasının üzvü, AR Milli Bankı Lisenziyalasdırma Departamentinin və Bank Fəaliyyətinin Tənzimlənməsi Departamentinin direktor müavini, ADA Ticarət QSC-nin Direktorlar Şurasının üzvü vəzifələrində çalışmışdır.

Evlidir, 3 övladı var.

Hafiz Məmmədov
Müşahidə Şurasının Üzvü

2 dekabr 1964-cü ildə Naxçıvan MR-da anadan olmuşdur.

1985-ci ildə Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstítutunu bitirmişdir.

Əmək fəaliyyətinə Naxçıvan MSSR Yerli Sənaye Nazirliyində iqtisadçı vəzifəsində başlamışdır. 1988-ci ildə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğuldur. Bu illər ərzində bir çox nailiyyətlər əldə etmiş Azərbaycanın biznes dairələrində geniş nüfuz qazanmış, əhəmiyyətli layihələrin həyata keçirilməsində yaxından iştirak etmişdir.

Evlidir, 3 övladı var.

Ceyhun Paşalı
Müşahidə Şurasının Üzvü

8 iyun 1961-ci il tarixində Bakı şəhərində anadan olmuşdur.

Ali təhsilini Moskva şəhərində Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetində almış və oranı 1984-cü ildə bitirmişdir. 1997-ci ildə Bakı Dövlət Universitetini bitirmişdir. İxtisasca hüquqsünəsdir.

Bank sektorunda böyük təcrübəsi vardır, bir sıra banklarda baş hüquq müşaviri vəzifəsində çalışmış Nikoyl Azərbaycan İvestisiya Şirkətində İdarə Heyətinin Sədr müavini, Most Bank Azərbaycan Birgə Səhmdar Bankında İdarə Heyəti Sədrinin müavini vəzifələrini tutmuş “Bazis” hüquq firmasının direktoru olmuşdur. 2010-cu ildən dövlət notariusudur.

Evlidir, 2 övladı var.

7.4 İdarə Heyəti

Emil Rzayev
İdarə Heyətinin Sədri

2 avqust 1977-ci il tarixdə Bakı şəhərində anadan olmuşdur.

Azərbaycan Dövlət İqtisadi Universitetində magistr pilləsində təhsil almış və təhsilini 2000-ci ildə başa vurmuşdur.

2001-ci ildə Ali İctimai-Siyasi Kolleci bitirmiş və hüquqsünəs diplomunu almışdır.

Bank sektorunda 14 illik müvəffəqiyyətli iş təcrübəsinə malikdir, bunlardan 4 il – rəhbər vəzifələrdə.

Evlidir, 1 övladı var.

Samir Qocayev
İdarə Heyəti Sədrinin Müavini

7 noyabr 1977-ci il tarixdə Bakı şəhərində anadan olmuşdur.

Azərbaycan Dövlət İqtisadi Universitetində magistr pilləsində təhsil almış və təhsilini 2000-ci ildə başa vurmuşdur.

Bank sektorunda 10 illik müvəffəqiyyətli iş təcrübəsinə malikdir, bunlardan 4 il – rəhbər vəzifələrdə.

Evlidir, 1 övladı var.

Vüqar Rəfiyev
İdarə Heyətinin üzvü

6 iyul 1978-ci il tarixdə Bakı şəhərində anadan olmuşdur.

Bakı Dövlət Universitetində təhsil almış və 2001-ci ildə həmin universitetin Beynəlxalq İqtisadi Münasibətlər üzrə magistr dərəcəsini almışdır.

Bank sektorunda 12 illik müvəffəqiyyətli iş təcrübəsinə malikdir.

Evlidir, 2 övladı var.

8 Bankın brendinin idarə olunması

2010-cu ilin sonunda, Bank tərəfindən fiziki şəxslər üçün xidmətlərin tətbiqi programı çərçivəsində, Bank tərəfindən həyata keçirilən Mövqenin Müəyyən Edilməsi və İnkışaf Strategiyası ilə müəyyən edilmiş əsas vəzifələrdən biri Bank "BTB"-nin brendinin yaradılması və idarə olunması olmuşdur. Layihə ilə müəyyən edilmiş vəzifələr sırasına aşağıdakılardaxil edilmişdir:

- Bazarın potensial imkanlarının müəyyən edilməsi, məqsədli auditoriyanın, onun tələbatı və gözlədiklərinin aşkar çıxarılması məqsədi ilə bazarın müfəssəl tədqiqatının aparılması.
- Brendin konsepsiyasının (platformasının) işlənilər hazırlanması (brendin məramı, vəndləri və dəyərləri).
- Brendi səciyyələndirən cəhətlərin işlənilər hazırlanması (o cümlədən, brendin qrafik təsvirinin hazırlanması – brendbuk).
- Brend barəsində məlumatın yayılması istiqamətlərinin müəyyən olunması (bankdaxili və xarici, müştəri və tərəfdəşlərə yönəldilmiş).
- Brendin idarə olunması sisteminin yaradılması.

Brendin strategiyası həmçinin Bank tərəfindən həyata keçirilən marketinq siyasetinin istiqamətlərini müəyyən etməli, əməkdaşlara biznesin inkişafına aid vəziyyət və stimullar barəsində dəqiq təsəvvür və analayış verməlidir, müştərilərə göstərilən xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsinə kömək etməlidir.

9 Korporativ idarəcilik. Kadrlar ilə işin idarə olunması

Bank "BTB" tərəfindən kadrlar ilə işlərin idarə olunmasına həsr edilmiş siyasetin məqsədi fəal təşkilati inkişaf mühitində Bankın İnkışaf Strategiyasının icrasını təmin etməyə yönəldilmişdir. Biz hesab edirik ki, iş prosesləri və texnologiyalar ilə bərabər, kadrlar Bank qarşısında duran vəzifələrə çatmaq işində həllədici rol oynayır. Bankın kadr siyaseti açılıq, fəallıq, səmərəli həvəsləndirmə, peşəkar inkişaf, karyerada irəliləyiş prinsiplərinə əsaslanır. Bank "BTB" özünün əməkdaşlarının imkanlarının peşə nöqtəyinənəzərindən reallaşdırılması və bazarda yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin cəlb edilməsi üçün bütün zəruri şəraiti yaradır.

2010-cu il ərzində Bankda bütün struktur bölmələrinin işçilər ilə təmin olunması və boş iş yerlərinin doldurulması istiqamətində fəal iş aparılmışdır. 2010-cu il ərzində açılmış filiallar, habelə Baş ofis üçün işçilərin işə qəbulu və peşəkar hazırlığı istiqamətində işlər müvəffəqiyyətlə həyata keçirilmişdir.

İşçilərin işə qəbulu siyasetinə münasibətdə, gələcək inkişaf layihələrinin icrası üçün kadr potensialının yaradılması məqsədi ilə, Bank "BTB" həm bankçılıq və maliyyələ sahəsində geniş təcrübəyə malik olan ekspertlərin, həmçinin də, gənc mütəxəssislərin işə cəlb edilməsinə diqqət verir. Nəzərdə tutulmuşdur ki, gələcəkdə Bank ali təhsil müəssisləri ilə tərəfdəşlik münasibətləri quracaq – Bank Azərbaycanda tələbələr üçün təşkil edilən Karyera Forumlarında iştirak etmək niyyətindədir.

Əməkdaşların səriştəsinin yüksəldilməsinə böyük diqqət yetirilir, işçi heyətinin qiymətləndirilməsi və təlimi ilə bağlı işlər həyata keçirilir. Xidmətlərin səviyyəsini artırmaq məqsədi ilə, Bankın fiziki şəxslərə xidmət göstərən, habelə kassa əməliyyatları ilə məşğul olan əməkdaşları üçün müştərilərə göstərilən xidmətlərə aid korporativ standartlar işlənilər hazırlanmış və tətbiq edilmişdir. Artıq 2011-ci ilin birinci yarısında müştərilərə göstərilən xidmətlərə aid korporativ standartlara riayəti yeqin etmək məqsədi ilə, 2010-cu ildə təsdiq edilmiş "Gizli Alıcı" programı vasitəsi ilə yoxlamalar aparılacaq. Həmin programın nəticələrinə əsasən, müştərilərə göstərilən xidmətlərə aid korporativ standartların təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə işçi heyəti üçün peşə təlimi kursları hazırlanıb keçiriləcək.

10 İnfomasiya texnologiyaları

Fəaliyyətinin ilk gündündən başlayaraq, Bank BTB-də İnfomasiya Texnologiyaları Departamenti yaradılmışdır. Bu bölmədə bütün IT-resursları, habelə biznes proseslərinin yaradılması, tətbiqi və müasirləşdirilməsinə cavabdeh olan qruplar birləşdirilmişlər. Departamentin işi layihə ofisi prinsipləri əsasında qurulmuşdur.

2010-cu ildə biznes texnologiyalarının tətbiqinin əsas nəticələri:

- Uzaq məsafədən xidmət kanallarının inkişafı – İnfomasiya Texnologiyaları Departamentinin fəaliyyətinin ən mühüm istiqamətlərindən biridir.
- Simsiz qoşulma metodlarının istifadəsi ilə yanaşı, bütün filiallarda optik xətlər çəkilmiş və CISCO-nun is-təhsili olan şəbəkə qurğuları tətbiq edilmişdir ki, bunlar da şəbəkə daxilində fasıləsiz işi təmin edir, habelə qəza halları baş verdikdə 25 saniyə ərzində birləşmənin optik kanaldan simsiz kanala keçirilməsinə imkan yaradır.
- Yeni xidmətlərin genişləndirilmə müddətinin optimallaşdırılması və infomasiya-texnologiya resurslarının daha effektiv idarə olunması üçün ən yeni HP BladeSystem Matrix sistemi tətbiq edilmişdir. HP Matrix biznes program təminatlarının işi üçün tam hazır olan tamfunksiyalı infrastrukturları (program təminatı, serverlər, məlumatların qorunma sistemləri və şəbəkə infrastrukturunu da daxil olmaqla) alışılmış həftələr və ya aylar əvəzinə, bir-neçə dəqiqəyə genişləndirməyə imkan verir və həm də məlumatların işlənmə mərkəzində onların həyat dövriyyəsinin idarə olunmasını tamamilə avtomatlaşdırır.
- 2010-cu ildə Bank üçün kommunal ödənişlər, mobil rabitə xidmətlərinin ödənişləri və Western Union pul köçürmələri üzrə bir sıra layihələr həyata keçirilmişdir.

11 Müstəqil Auditor Hesabatları

Bank "BTB" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Biz, Bank "BTB" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank" adlandırılacaq) 31 dekabr 2010-cu il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə məcmu gölirlər, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlarından, eləcə də əsas uçot siyasetinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan əlavə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin Məsuliyyəti

Hazırkı maliyyə hesabatların Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli səhvlər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sisteminə görə Rəhbərlik məsuliyyət daşıyır.

Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit əsasında həmin maliyyə hesabatları üzrə rəy bildirməkdir. Biz, auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışıq. Həmin Standartlar bizdən etik normalara riayət etməyi və auditin planlaşdırılması və aparılmasını maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə kifayət qədər əmin olacaq tərzdə həyata keçirməyi tələb edir.

Auditə maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər və açıqlamalara dair audit sübutunun əldə edilməsi üçün prosedurların həyata keçirilməsi daxildir. Seçilmiş prosedurlar auditorun mülahizəsindən, eləcə də firıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirərkən auditor müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit prosedurlarının işlənilərə hazırlanması məqsədile müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemi nəzərdən keçirir. Bundan əlavə, auditə mövcud uçot siyasetinin uyğunluğunun və rəhbərliyin uçot etməllərinin əsaslandırılmasının qiymətləndirilməsi, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyərləndirilməsi daxildir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Rəy

Bizim rəyimizcə, əlavə edilən maliyyə hesabatları 31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bankın maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

*Kapitol Kardon
member firm of LSM International*

24 fevral 2011-ci il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

**31 DEKABR 2010-CU İL TARİXƏ
MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT**
(Yeni Azərbaycan Manatı ilə)

	31 Dekabr 2010	Qeyd
AKTİVLƏR		
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	7,738,791
Digər banklar və maliyyə institutlarından alınacaq vəsaitlər	8	2,905,843
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	9	13,672,921
Qeyri-maddi aktivlər	10	35,321
Binalar və avadanlıqlar	10	280,832
Digər maliyyə aktivləri	11	8,361
Digər aktivlər	12	114,443
CƏMİ AKTİVLƏR		24,756,512
ÖHDƏLİKLƏR		
Müştəri hesabları	13	12,265,362
Təxirə salınmış gəlir vergisi öhdəliyi	20	102,993
Digər maliyyə öhdəlikləri	14	16,506
Digər öhdəliklər	15	19,183
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		12,404,044
KAPİTAL		
Nizamnamə kapitalı	16	12,000,000
Bölgüsürüləməmiş mənfəət/(Yığılmış deficit)		352,468
CƏMİ KAPİTAL		12,352,468
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		24,756,512

İdarə Heyəti adından:

İdarə Heyətinin Sədri

24 fevral 2011

Bakı, Azərbaycan

Baş Mühasib

24 fevral 2011

Bakı, Azərbaycan

İLLİK HESABAT 2010

**31 DEKABR 2010-CU İL TARİXƏ
MƏCMU GƏLİRLƏR HAQQINDA HESABAT**
(Yeni Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	2010
Faiz gəlirləri	17	886,559
Faiz xərcləri	17	(162,406)
Xalis faiz gəlirləri		724,153
Müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat		(124,434)
Ehtiyat ayırmalarından sonra xalis faiz gəlirləri		599,719
Haqq və komissiya gəlirləri	18	565,137
Haqq və komissiya xərcləri	18	(29,403)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis zərər		(2,789)
İnzibati və digər əməliyyat xərcləri	19	(677,203)
Vergidən əvvəlki mənfəət		455,461
Mənfəət vergisi xərci	20	(102,993)
İL ÜZRƏ MƏNFƏƏT		352,468
İl üzrə digər məcmu gəlirlər		-
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİRLƏR		352,468
İl ərzində mənfəət üçün səhm üzrə mənfəət (bir səhm üzrə AZN ilə)		
Adı səhmlər	21	29.37

İdarə Heyəti adından:

İdarə Heyətinin Sədri

24 fevral 2011

Bakı, Azərbaycan

Baş Mühasib

24 fevral 2011

Bakı, Azərbaycan

**31 DEKABR 2010-CU İL TARİXƏ
SƏHMDAR KAPİTALINDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT**
(Yeni Azərbaycan Manatı ilə)

Qeyd	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi səhmdar kapitalı
1 aprel 2010-cu il tarixinə qalıq	-	-	-
Səhm buraxılışı	22	12,000,000	12,000,000
Xalis mənfəət	-	352,468	352,468
2010-cu il üzrə cəmi məcmü gəlirlər	-	352,468	352,468
31 dekabr 2010-cu il tarixinə qalıq	12,000,000	352,468	12,352,468

İdarə Heyəti adından:

İdarə Heyətinin Sədri

24 fevral 2011

Bakı, Azərbaycan

Baş Mühasib

24 fevral 2011

Bakı, Azərbaycan

**31 DEKABR 2010-CU İL TARİXƏ
PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT**
(Yeni Azərbaycan Manatı ilə)

Qeyd	31 dekabr 2010-cu bitən il üçün
Öməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını	455,461
Vergidən əvvəlki mənfəət	
<i>Düzişləşlər:</i>	
Faiz gətirən aktivlər üzrə dəyərsizləşmədən zərər üçün ehtiyat	9 124,434
Amortizasiya və köhnəlmə xəcləri	10 10,587
Hesablanmış faizlərdə xalis dəyişmələr	14,246
Öməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını	
Öməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər	
<i>Öməliyyat aktivlərində (artım)/azalmalar:</i>	
ARMB-dakı depozitlər üzrə minimum ehtiyatlar	(46,950)
Banklara verilmiş kreditlər	8 (2,905,843)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	9 (13,733,601)
Digər maliyyə aktivləri	11 (8,361)
Digər aktivlər	12 (114,443)
<i>Öməliyyat öhdəliklərində (artım)/azalmalar:</i>	
Müştəri hesabları	13 12,187,361
Digər maliyyə öhdəlikləri	14 16,506
Digər öhdəliklər	15 19,184
Vergi tutulmadan əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan/(fəaliyyətinə yönəlmış) pul vəsaitləri	(3,981,419)
Ödənilmiş mənfəət vergisi	
Öməliyyat fəaliyyətindən daxil olan/(fəaliyyətinə yönəlmış) xalis pul vəsaitləri	(3,981,419)
İnvestisiya fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını	
Binalar və avadanlıqların alınması	10 (291,340)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	10 (35,400)
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmış xalis pul vəsaitləri	(326,740)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını	
Buraxılmış adı səhmlər	16 12,000,000
Maliyyələşdirmə (fəaliyyətinə yönəlmış)/fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri	12,000,000
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri	-
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artma (azalma)	7,691,841
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7 7,691,841

İdarə Heyəti adından:

İdarə Heyətinin Sədri

24 fevral 2011

Bakı, Azərbaycan

Baş Mühasib

24 fevral 2011

Bakı, Azərbaycan

31 DEKABR 2010-CU İL TARİXƏ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

(Yeni Azərbaycan Manatı ilə)

1 Giriş

Hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2010-cu il tarixində tamamlanan il üçün Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq Bank "BTB" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ("Bank") üçün tərtib edilmişdir.

Bank Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Bank, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış səhmdarları məhdud məsuliyyətə malik olan səhmdar cəmiyyətidir.

Ösas fəaliyyət növləri. Bankın əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında kommersiya bank əməliyyatlarından ibarətdir. Bank 19 mart 2010-cu il tarixindən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən verilmiş ümumi bank lisenziyası #254 əsasında fəaliyyət göstərir.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə bankın Azərbaycan Respublikasında 2 filialı vardır.

Bankın hüquqi ünvani və fəaliyyət göstərdiyi yer. Bankın hüquqi ünvani aşağıdakı kimiidir:

Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Yasamal Rayonu, Parlament pr. 4B

Əməliyyat valyutası. Hazırkı maliyyə hesabatlarında məbləğlər Azərbaycan Manatı ilə ("AZN") əks olunmuşdur. Azərbaycan Manatı Azərbaycan Respublikasının rəsmi valyutasıdır.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə xarici valyutada olan pul vəsaiti qalıqlarını çevirmək üçün istifadə olunan əsas valyuta mübadiləsi kursu 1 ABŞ dolları = 0.7979 manat və 1 Avro = 1.056 manat olmuşdur.

2 Bankın Əməliyyat Mühiti

Azərbaycan Respublikası Azərbaycan Respublikasında inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas xüsusiyətlər, o cümlədən digər ölkələrdə sərbəst döñərlə olmayan valyuta, xarici valyuta əməliyyatları üzrə ciddi nəzarət və nisbetən aşağı inflasiya səviyyəsi və aşağı iqtisadi artım mövcuddur. Azərbaycanın bank sektorù ictimai fikirdəki mənfi dəyişikliklər və iqtisadi şəraitə qarşı həssasdır. Bəzən Azərbaycan iqtisadiyyatında likvidlik riskləri ilə əlaqədar olaraq bank sektoruna inamin azalması halları müşahidə olunur. Rəhbərlik, bank sektorundakı iqtisadi tendensiyaları və aparılacaq islahatları, habelə Azərbaycanın bank sektorunda likvidlik və ya inamin azalması hallarının Bankın maliyyə vəziyyətinə mümkün qurumları ilə möhkəm əlaqələrə malikdir və bu tarixə qədər likvidliklə bağlı hər hansı çətinliklər yaşamayıb.

Azərbaycan Respublikasının vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şəhərlər və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların üzləşdiyi çətinliklərə müflislişmə və iflas haqqında qanunverici bazanın təkmilləşdirilməsi zərurəti, rəsmiləşdirilmiş qeydiyyat və girovun hesabına borcların ödənilməsi prosedurlarının çatışmazlığı, eləcə də hüquq və fiskal sistemlə bağlı digər çatışmazlıqlar daxildir. Azərbaycan Respublikasında iqtisadi inkişafın gələcək perspektivləri Hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul islahatlarının effektivliyindən, eləcə də vergi, hüquq, normativ və siyasi sistemin inkişafından xeyli dərəcədə asılıdır.

Global maliyyə bazarlarındakı son qeyri-sabitlik. 2007-ci ilin ortalarında başlamış global likvidlik böhranı kapital bazarlarında maliyyələşdirmə səviyyəsinin aşağı düşməsinə, banklararası kredit dərəcələrinin mütəmadi olaraq artmasına və Azərbaycanın bank sektorunda likvidlik səviyyəsinin azalmasına səbəb olmuşdur. Bu isə müştərilərə verilmiş yeni kreditlər və avansların sayının əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına və mümkün olduqda beynəlxalq təşkilatlar və digər yerli banklardan borc vəsaitlərinin alınması zamanı maliyyələşdirmə xərclərinin artmasına götərib çıxarıır. Global maliyyə bazarlarında baş veren qeyri-müəyyənliliklər bankların müflislişməsinə, həmçinin Amerika Birləşmiş Ştatları, Qərbi Avropa ölkələri və Rusiyada bankların xilasına dair tədbirlərin görüləntən zərurətinə götərib çıxarmışdır. Bu cür hallar Bankın yeni borc vəsaitləri əldə etməsi və daha erkən dövrərdə həyata keçirilən əməliyyatlara tətbiq edilən şərtlər ilə mövcud borc vəsaitlərini yenidən maliyyələşdirməsi qabiliyyətinə təsir göstərə bilər. Bundan əlavə, Bankın debitorları likvidlik səviyyəsinin aşağı olmasından zərər çəkə bilər və bu da öz növbəsində onların öhdəliklərini yerinə yetirmək qabiliyyətinə təsir göstərə bilər. Debitorlar üçün qeyri-əlverişli əməliyyat şərtləri rəhbərliyin pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə proqnozlardır, eləcə də maliyyə və qeyri-maliyyə aktivləri üzrə dəyişsizləşmənin müəyyən edilməsinə də təsir göstərə bilər. Rəhbərlik, mövcud məlumatlara əsasən dəyişsizləşmənin qiyətləndirilməsi zamanı istifadə edilən göləcək pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə təxminlərinin yenidən nəzərdən keçirilməsini lazımı şəkildə əks etdirmişdir.

Rəhbərlik maliyyə bazarlarında likvidliyin göləcəkdə azalması və kapital bazarlarında qeyri-sabitliyin artmasının Bankın maliyyə vəziyyətinə təsirini dəqiq qiyətləndirmək iqtidarıdır. Rəhbərlik, mövcud şəraitdə Bankın fəaliyyətinin davamlılığını və inkişafını təmin etmək üçün bütün lazımı tədbirlərin görülməcəyini hesab edir.

3 Əsas Uçot Prinsiplərinin Xülasəsi

Maliyyə hesabatlarının tərtib cdilməsinin əsas prinsipləri. Hazırkı maliyyə hesabatları, binalar və avadanlıqlar, investisiya mülkiyyəti, satıla bilən maliyyə aktivləri və ticarət üçün maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi istisna olmaqla, Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") uyğun olaraq ilkin dəyər prinsipinə əsasən hazırlanmışdır. Qeyd olunan maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə edilən əsas uçot prinsipləri aşağıda göstərilir. Həmin uçot prinsipləri başqa hallar nəzərdə tutulmadıqdə, bütün dövrlərə müvafiq şəkildə tətbiq edilmişdir (5 sayılı Qeydə baxın).

Maliyyə alətləri - əsas qiymətləndirmə üsulları. Təsnifat formalarından asılı olaraq maliyyə alətləri ədalətli dəyərdə və ya amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Həmin qiymətləndirmə üsulları aşağıda əks etdirilir.

Ədalətli dəyər müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərən yaxşı məlumatländirilmiş müstəqil tərəflər arasında əməliyyatın ümumi şərtlər əsasında həyata keçirildiyi zaman aktivin mübadilə edilə bildiyi və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi məbləği təşkil edir. Ədalətli dəyər fəal bazarda alınub satılan maliyyə aktivləri üzrə cari tələb qiymətini və maliyyə öhdəlikləri üzrə cari təklif qiymətini əks etdirir. Bazar riskləri qarşılıqlı şəkildə əvəzləşdirilən aktiv və öhdəliklər ilə əlaqədar Bank qarşılıqlı surətdə əvəzləşdirilən risklər üzrə ədalətli dəyər göstəricilərinin müəyyən edilməsi üçün orta bazar qiymətlərindən istifadə edə bilər və xalis açıq mövqeyə müvafiq tələb və təklif qiyməti tətbiq edə bilər. Maliyyə aləti fəal bazarda o zaman sərbəst surətdə alınub satıla bilən aktivlər kimi qəbul edilir ki, onların qiymətləri haqqında məlumat fond birjasında və ya digər maliyyə təşkilatından sərbəst və müntəzəm şəkildə əldə edile bilsin və bu zaman həmin qiymətlər könüllü şəkildə bazar şərtləri çərçivəsində həyata keçirilən real və müntəzəm əməliyyatları əks etdirsin. Bazar qiymətləri mövcud olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün diskont edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti modeli, könüllü şəkildə həyata keçirilən ən son əməliyyatlar haqqında məlumatə əsaslanan modellər kimi qiymətləndirmə üsulları, eləcə də investisiya qoylan müəssisələr haqqında maliyyə məlumatlarının təhlili istifadə edilir. Qiymətləndirmə üsulları müşahidə edilə bilən bazar məlumatları ilə dəstəklənməyən fərziyyələrin istifadə olunmasını tələb edə bilər. Bu fərziyyələrin hər hansı birinin mümkün alternativ variantla əvəz edilməsi nəticəsində mənfəət, gəlir, aktiv və öhdəliklərin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməsinə səbəb olacaq hallar barədə məlumat hazırlı maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Xərc aktivin alınma tarixində aktivi əldə etmək üçün ödənilmiş pul və ya pul ekvivalentlərinin məbləği və ya digər ödəniş vasitəsinin ədalətli dəyəridir və tərkibinə əməliyyat xərclərini daxil edir. Xərclə ölçülü yənələnmiş bazar qiymətinə malik olmayan və ədalətli dəyəri etibarlı şəkildə ölçülü bilməyən kapital alətlərinə tətbiq edilir.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alış, buraxılması və ya satışı ilə əlaqəlidir. Əlavə xərclər əməliyyatın həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlər (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilər, brokerlər və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri maliyyə xərclərinə daxil edilir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyəri əsas məbləğin ödənilməsi çıxıqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə hər hansı silinməni çıxməqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin ucət zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya olunmuş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilmir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərinə daxil edilir.

Effektiv faiz metodu maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində uçota alınması metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi, təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxil olmalari (kreditlər üzrə gələcək zərərlər xaric olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis balans dəyərinə diskontlaşdırın dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişən faiz dərəcəsi üzrə kredit spre-dini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişən faizlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir. Diskont dəyərinin hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alılmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsinə təşkil edən bütün komissiyalar daxildir.

Maliyyə alətlərinin ilkin uçotu. Mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə göstərilən ticarət üçün qiymətli kağızlar, derivativlər və digər maliyyə alətləri əvvəlcə ədalətli dəyərdə qeydə alınır. Bütün digər maliyyə alətləri əməliyyat xərcləri də daxil olmaqla ədalətli dəyərdə qeydə alınır. İlkin uçot zamanı yaranan ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda qeydə alınır. Ədalətli dəyər eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər cari bazar əməliyyatlarının müsahidəsi və yaxud həmin bazarlardan əldə edilən məlumatlara əsaslanan qiymətləndirmə üsulu ilə sübut edilir.

Qanunvericilik və ya ümumi qəbul edilmiş bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində təchiz olunması nəzərdə tutulan maliyyə aktivlərinin bütün digər alış və satışları ("müntəzəm" alış və satışlar), Bankın maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda qeydə alınır.

İllkin uçtdan sonra maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz dərəcəsi metoduna əsasən amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiyamətləndirilir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Overnayt depozitlər istisna olmaqla, bütün qisamüddətli banklararası yerləşdirilmələr digər banklardan alınacaq vəsaitlərə daxil edilir. Məhdudlaşdırılmış məbləğlər pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərindən çıxarılır. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində əks etdirilir.

ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar. ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar maya dəyərində qeydə alınmaqla, Bankın gündəlik əməliyyatlarını maliyyələşdirmək üçün nəzərdə tutulmayan məcburi ehtiyat depozitlərini əks etdirir və bu səbəbdən pul vəsaitlərinin hərkəti hesabatının tərtib edilməsi məqsədilə pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə aid edilmir.

Digər banklardan alınacaq vəsaitlər. Digər banklardan alınacaq vəsaitlər təsbit edilmiş və ya müəyyən edile bilən tarixlərdə qaytarılmaq şərtlə Bank tərəfindən müxbir banklara avans şəklində nağd pul verildiyi zaman uçota alınır. Bu zaman, Bankın derivativ maliyyə alətləri ilə əlaqəsi olmayan və sərbəst surətdə alınib satılıbilməyən debitor borcları üzrə alqı-satçı əməliyyatı aparmaq niyyəti olmur. Digər banklardan alınacaq vəsaitlər amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiyamətləndirilir.

Müşterilərə verilmiş kreditlər və avanslar. Müşterilərə verilmiş kreditlər və avanslar təsbit edilmiş və ya müəyyən edile bilən tarixlərdə qaytarılmaq şərtlə Bank tərəfindən müxbir banklara avans şəklində nağd pul verildiyi zaman uçota alınır. Bu zaman, Bankın derivativ maliyyə alətləri ilə əlaqəsi olmayan və sərbəst surətdə alınib satılıbilməyən debitor borcları üzrə alqı-satçı əməliyyatı aparmaq niyyəti olmur. Müşterilərə verilmiş kreditlər və avanslar amortizasiya olunmuş maya dəyərində qiyamətləndirilir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınan maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi. Maliyyə aktivinin illkin uçtdan sonra baş vermiş bir və ya bir neçə halin ("zərər halları") nəticəsində yaranmış və etibarlı şəkildə təxmin edilə bilən maliyyə aktiv və ya maliyyə aktivləri Bank üzrə gələcək pul vəsaitlərinin məbləğinə və ya vaxtına təsir göstərən dəyərsizləşmə üzrə zərərlər il üzrə mənfəət və zərərə aid edilir. Ayrıca qiyamətləndirilən maliyyə aktiv (əhəmiyyətindən asılı olmayaraq) ilə əlaqədar dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş vermasının dair Bankda obyekтив dəlil olmadıqdə, həmin aktiv analoji kredit riskinə malik olan maliyyə aktivləri Banka aid edilir və dəyərsizləşməyə görə birləşdə qiyamətləndirilir. Maliyyə aktivinin dəyərsizləşməsi məsələsinə baxarkən Bankın nəzərə aldığı əsas amillər həmin aktivin vaxtı keçmiş statusu və hər hansı girov təminatının realizasiya oluna bilməsidir.

Dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş vermasının dair obyekтив əlamətlərin mövcud olmasını müəyyən edən əsas meyarlar aşağıda göstərilir:

- hər hansı ödənişin gecikdirilməsi və bu zaman gecikdirilmiş ödənişin hesablaşma sistemlərindəki gecikmə ilə izah edilə bilməməsi;
- borcalanın əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri ilə üzlaşması və bunun Bankın borcalan haqqında maliyyə məlumatları ilə təsdiqlənməsi;
- borcalanın müflisləşməsi və ya onun maliyyə strukturunun yenidən təşkil edilməsi riskinə məruz qalması;
- borcalana təsir göstərən milli və ya yerli iqtisadi şəraitin dəyişməsi nəticəsində onun ödəniş statusunda mənfi dəyişikliklərin baş vermesi; və ya
- girovun dəyərinin bazar şərtlərinin pişəşməsi nəticəsində əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşməsi.

Aktivlər üçün dəyərsizləşmə üzrə zərərlərin kollektiv şəkildə qiyamətləndirilməsi məqsədilə maliyyə aktivləri analoji kredit risk xüsusiyyətlərinə əsasən Banklaşdırılır. Həmin xüsusiyyətlər qiyamətləndirilən aktivlərin müqavilə üzrə şərtlərinə uyğun olaraq borcalanlar tərəfindən bütün məbləğlərin ödənilməsi qabiliyyətinin göstəricisi olmaqla, bu cür aktivlər Bank üzrə gələcək pul vəsaitləri hərkətinin təxmin edilməsi üçün uyğundur.

Dəyərsizləşməyə qarşı məcmu şəkildə qiyamətləndirilən maliyyə aktivləri bankdakı pul vəsaitlərinin gələcək hərkəti, həmin aktivlərlə bağlı müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərkətinə, keçmişdə baş vermiş zərər halları nəticəsində yaranacaq vaxtı keçmiş borcların həcmində dair rəhbərlikdə mövcud olan statistikaya və vaxtı keçmiş borcların geri qaytarılması nailiyyətinə əsasən müəyyən edilir. Keçmiş dövrlərə təsir göstərməyən cari şəraitin təsirini əks etdirmək və cari dövrdə mövcud olmayan keçmiş hadisərin təsirini aradan qaldırmak məqsədilə, keçmiş illərin statistikası müşahidə edilə bilən cari məlumatlara əsasən tənzimlənir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində uçota alınan dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri ilə bağlı şərtlərə yenidən baxılarsa və ya bu şərtlər borcalanın və yaxud borcverənin maliyyə vəziyyətindəki çətinliklərə görə dəyişərsə, dəyərsizləşmənin uçotu şərtlərin dəyişməsindən əvvəlki effektiv faiz dərəcəsinə əsaslanır.

Aktivin balans dəyərini effektiv faiz dərəcəsilə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitləri hərkətinin cari dəyərinə (kreditlər üzrə baş verməmiş gələcək zərərlər istisna olmaqla) silmək üçün aktivlər üçün dəyərsizləşmə üzrə zərərlər ehtiyat hesabında qeydə alınır. Girov qoyulmuş maliyyə aktivləri təxmin edilən gələcək pul vəsaitləri hərkətinin cari dəyərinin

hesablanması girovun əldə edilməsi və satılması xərcləri çıxılmaqla, girov nəticəsində yaranan bilən (girovun olub-olmaması ehtimal edildikdə) pul vəsaitlərinin hərkətini əks etdirir.

Dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləği sonrakı dövrdə baş vermiş hadisəyə görə azalma obyektiv olaraq zərərin qeydə alınmasından sonra baş vermiş hadisəyə (məsolən, borcalanın kredit reytinginin artması kimi) aid edilərsə, əvvəl qeydə alınmış dəyərsizləşmə üzrə zərər il üzrə mənfəət və zərər hesabına yaradılmış ehtiyata düzəliş etməklə bərpə edilir.

Aktivlər qaytarla bilmədikdə onlar, aktivin və ya onun hissəsinin bərpə olunması üçün bütün zəruri prosedurların tamamlanmasından və zərərin məbləğinin müəyyən edilməsindən sonra müvafiq zərər ehtiyatından silinir. Əvvəller silinmiş və sonradan bərpə edilmiş məbləğlər il üzrə mənfəət və zərərdə dəyərsizləşmə üzrə zərər kimi uçota alınır.

Kreditlərə bağlı digər öhdəliklər. Bank akkreditivlər və maliyyə zəmanətləri daxil olmaqla, kreditlərlə bağlı öhdəlikləri öz üzərinə götürür. Maliyyə zəmanətləri müştərinin üçüncü şəxsər qarşısında öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi və kreditlər kimi eyni kredit riskinə məruz qaldığı halda, ödənişlərin aparılması üzrə dəyişilməz öhdəlikləri əks etdirir. Kreditlərin verilməsi üzrə maliyyə zəmanətləri və öhdəlikləri əvvəlcə qaydaya görə əldə edilmiş komissiya gəlirləri ilə təsdiqlənən ədaləti dəyərlə qeydə alınır. Həmin məbləğ öhdəlikin qüvvədə olduğu müddət ərzində düz xətt metodu ilə amortizasiya edilir. Bu metod Bankın xüsusi kredit müqaviləsi imzalayacağı və onu qisa müddətdə satmayıacağı ehtimal edildikdə tövbəq edilmir; bu cür kreditlərin verilməsi öhdəlikləri üzrə komissiya gəlirləri təxirə salınmaqla, kreditin illkin uçotu zamanı onun balans dəyərinə daxil edilir. Hər bir hesabat dövrünün sonunda öhdəliklər (i) illkin uçot zamanı amortizasiya olunmamış məbləğin qalığı və (ii) hər bir hesabat dövrünün sonunda öhdəlikin yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan xərclər üzrə ən yaxşı təxminlərdən daha yüksək olani ilə ölçülür.

Maliyyə aktivlərinin uçtdan silinməsi. Bank aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərini uçtdan silir: (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (b) Bank maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin axımı üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağladıqdə və bu zaman (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydalari əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydalari əsas etibarilə ötürümdək və ya saxlamadıqdə, lakin, həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqdə. Nəzarət qarşı tərəfin öz mülkiyyətində olan aktivi satış üzrə məhdudiyyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmadığı hallarda saxlanılır.

Binalar və avadanlıqlar. Binalar, yiğilmiş amortizasiyanı və lazım olduqda dəyərsizləşmə üzrə ehtiyati çıxmamaqla, illkin dəyərda qeydə alınır.

Başa çatdırılmamış tikinti işləri lazımdırda dəyərsizləşmə üzrə ehtiyati çıxmamaqla, illkin dəyərdə qeydə alınır. İllkin dəyərə müvafiq aktivlərin tikintisinin maliyyələşdirilməsi üçün xüsusi və ümumi borc vəsaitlərinin alınması ilə əlaqədar borc vəsaitləri üzrə xərclər daxildir. Tikinti işləri tamamlandıqdan sonra həmin aktivlər müvafiq binalar və avadanlıqlar kateqoriyasına köçürürlər və balans dəyərində uçota alınır. Başa çatdırılmamış tikintilər üçün tikinti işləri başa çatdırılınca qədər amortizasiya hesablanır.

Kiçik həcmli təmir və istismar xərcləri çəkildiyi zaman xərca silinir. Binalar və avadanlıqların əsas komponentlərinin əvəz edilməsi xərcləri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissələr balansdan silinir.

Binalar və avadanlıqlar dəyərsizləşdikdə, onlar binalar və avadanlıqların istifadəsi nəticəsində əldə edilən dəyər ilə satış xərcləri çıxmamaqla ədaləti dəyərdən daha yüksək olan dəyərə silinir. Aktivin balans dəyərindəki azalma dəyərsizləşmə məbləğinin kapitalda göstərilən əvvəlki ilin yenidən qiyamətləndirmə ehtiyatından artıq olan həcmədə mənfəət və zərərə aid edilir. Aktivin istifadəsi nəticəsində əldə edilən dəyərin və ya satış xərcləri çıxmamaqla, onun ədaləti dəyərindən müəyyən edilməsi üçün istifadə edilən təxminlərdə dəyişiklik baş verdiyi təqdirdə əvvəlki dövrlərdə hər hansı aktiv üçün qeydə alınmış dəyərsizləşmə üzrə zərərlər bərpə edilir.

Satışdan yaranan gəlir və zərər, gəlirin məbləğilə ilə balans dəyəri arasındaki fərq kimi müəyyən edilir və il üzrə mənfəət və zərərdə əks etdirilir.

Amortizasiya. Torpaq üçün amortizasiya hesablanır. Digər əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya düz xətt metoduna əsasən, yəni əsas vəsaitlərin aşağıda göstərilən təxminini faydalı xidmət müddəti ərzində aşağıdakı illik amortizasiya dərəcələrini tətbiq etməklə aktivlərin illkin dəyərinə qalıq dəyərinədək azaltmaqla hesablanır:

Binalar	50 il;
Kompiuter və rabitə avadanlıqları	4-5 il;
Mebel, qurğular və sair	4-5 il; və
Nəqliyyat vasitələri	4-5 il;

Aktivin artıq köhnəldiyi və istismar müddəti başa çatlığı halda, satış üzrə təxmin edilən xərclər çıxmamaqla, Bankın həmin aktivin satışı nəticəsində əldə edəcəyi təxmin edilən məbləğ aktivin qalıq dəyəridir. Bank aktivin onun fiziki istismar müddətinin sonuna qədər istifadə edəcəyini gözlədikdə, aktivin qalıq dəyəri sıfır bərabər olur. Aktivlərin qalıq dəyərləri faydalı xidmət müddətləri lazımdırda hər bir hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və dəqiqləşdirilir.

Qeyri-maddi aktivlər. Qudvil istisna olmaqla, Bankın qeyri-maddi aktivləri müəyyən faydalı xidmət müddətinə malik olmaqla əsasən kapitallaşdırılmış program təminatından ibarətdir.

Öldə edilmiş program təminatı licenziyaları həmin program təminatının alınması və tətbiq edilməsi üçün çəkilmiş xərclərin əsasında kapitallaşdırılır. Bank tərəfindən nəzarət olunan identifikasiya edilə bilən unikal program təminatı ilə bir-başa əlaqəli olan tərtibat xərcləri, çəkilmiş xərclərdən artıq olan əlavə iqtisadi səmərə gətirəcəyi halda qeyri-maddi aktivlər kimi tanınır. Kapitallaşdırılmış xərclərə program təminatını tərtib edən işçilərə sərf olunan xərclər və ümumi təsərrüfat xərclərinin müvafiq hissəsi daxildir. Program təminatı ilə əlaqədar bütün digər xərclər (məs, texniki dəstək xərcləri) çəkildiyi zaman xərcə silinir. Kapitallaşdırılmış program təminatı təxmin edilən faydalı xidmət müddəti (5-10 il) ərzində düz xətt metoduna əsasən amortizasiya olunur.

Əməliyyat lizinqi. Bank lizinqalan qismində çıxış etdikdə və lizinq obyektlərinin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar risk və gəlirlər lizinqverən tərəfindən Banka ötürülmədiğdə, əməliyyat lizinqi müqavilələri üzrə cəmi ödənişlər lizinqin müddəti ərzində il üzrə mənfəət və zərərə aid edilir.

Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər. Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər, müxbir banklar tərəfindən Banka nağd pul və ya digər aktivlər verildiyi andan qeydə alınır. Qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Bank verdiyi borcları geri alıqdə, həmin borc öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabdan silinir və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş məbləğ arasındakı fərqli borcun ödənilməsi üzrə yaranan galir və ya xərclərə daxil edilir.

Müştəri hesablari. Müştəri hesablari fiziki şəxslər, dövlət müəssisələri və ya hüquqi şəxslər karşısındaki qeyri-derivativ maliyyə öhdəliklərini eks etdirir və amortizasiya olunmuş dəyərdə qeydə alınır.

Mənfəət vergisi. Mənfəət vergisi hazırlı maliyyə hesabatlarında Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş qanunvericiliyinə uyğun olaraq göstərilmişdir. Mənfəət vergisi xərci cari və təxiro salınmış mənfəət vergisindən ibarətdir və bu və ya digər dövrdə vergi təsiri bilavasitə digər məcmu galirlərde və ya kapitalda qeydə alınan əməliyyatlar istisna olmaqla, mənfəət və zərərdə qeydə alınır.

Cari mənfəət vergisi, cari və əvvəlki dövrlər üzrə vergiya cəlb edilən mənfəət və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq məbləğ təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim olunmasından əvvəl təsdiqləndiyi halda təxminini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxiro salınmış mənfəət vergisi öhdəlik metodundan istifadə etməklə, aktiv və öhdəliklərin vergi bazası və maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün onların balans dəyəri arasında yaranan keçmiş illərin vergi zərəri və müvəqqəti fərqlər üçün hesablanır. İlkin uşot zamanı istisna hal olaraq, əgər əməliyyat maliyyə mənfəəti və vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir göstərmirsə, aktiv və öhdəliyin ilk qeydə alınması nəticəsində yaranan müvəqqəti fərqlər üzrə təxiro salınmış vergi hesablanması (biznes birləşməsi halları istisna olmaqla). Təxiro salınmış vergi qalıqları, qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müvəqqəti fərqlərin qaytarılacağı və ya keçmiş illərdən yığılmış vergi zərərlərinin istifadə ediləcəyi dövrdə tətbiq edilməli vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır. Gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlər üzrə təxiro salınmış vergi aktivləri və keçmiş illərin vergi zərəri o zaman hesablanır ki, bu çıxmaların realizasiya oluna bilməsi üçün göləcəkdə kifayət qədər vergiyə cəlb ediləcək mənfəətin mövcudluğunu ehtimal edilsin.

Qeyri-müəyyən vergi mövqeləri. Qrupun qeyri-müəyyən vergi mövqeləri rəhbərlik tərəfindən hər bir hesabat dövrünün sonunda qiymətləndirilir. Rəhbərlik qrupun vergi mövqeyinə vergi orqanları tərəfindən etiraz edildiyi halda, əlavə vergi öhdəliklərinin yaranmasını ehtimal etdikdə, vergi öhdəlikləri zərərə alınır. Bu cür qiymətləndirmə qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi qanunvericiliyinin təfsirinə və bu məsələlərə dair hər hansı məhkəmə və ya digər qurumların məlum qərarlarına əsasən aparılır. Mənfəət vergisi istisna olmaqla, cərimələr, penyalar və vergilər üzrə öhdəliklər hesabat dövrünün sonunda öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan xərclərə dair rəhbərliyin ən yaxşı təxminləri əsasında uçota alınır.

Dividendlər. Dividendlər elan edildikləri dövrdə kapitalda eks etdirilir. Hesabat dövründən sonra, lakin maliyyə hesabatlarının imzalanmasından əvvəl elan edilmiş dividendlər haqqında məlumat "hesabat dövründən sonra baş vermiş hadisələr" Qeydində aqıqlanır. Mənfəətdən dividendlər və digər ödənişlər Bankın yerli qanunvericiliyinə uyğun hazırlanmış mühəsibat hesabatlarına əsasən həyata keçirilir. Azərbaycan qanunvericiliyində cari ilin xalis mənfəəti böülüdürmənin əsasını kimi müəyyən edilir.

Gəlir və xərclərin uçotu. Bütün borc alətləri üzrə faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metodu ilə qeydə alınır. Bu metoda əsasən, faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar, əməliyyat xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir.

Effektiv faiz dərəcəsinə aid olan komissiya haqlarına maliyyə aktivinin yaradılması və ya alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zəmanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılışdırılması və sövdələşmə sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar əldə edilmiş və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir. Bazar faiz dərəcələri ilə kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlik üçün Bank tərəfindən əldə edilmiş komissiya haqları, Bankın xüsusi kredit müqaviləsini imzalayağı ehtimal edildikdə və kreditin verilməsindən sonra qısa müddət ərzində onun realizasiyasını planlaşdırıldıqda effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi hesab edilir. Bank, kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlikləri mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətlə dəyərlə qeydə alınan maliyyə öhdəlikləri kimi təsnifləşdirmir.

Kreditlərin və digər borc alətlərinin vaxtında qaytarılması ilə bağlı şübhə yarandıqda, onlar dəyərsizləşmə məbləğinin müəyyən edilməsi məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün istifadə edilən effektiv faiz dərəcəsi əsasında faiz gəlirlərini eks etdirməklə bərpa dəyərinə qədər azaldılır.

Bütün digər komissiya gəlirləri, digər gəlirlər və digər xərclər adətən göstərilən faktiki göstərilmiş xidmətlərin payı kimi müəyyən edilmiş konkret əqdin tamamlanma dərəcəsindən asılı olaraq hesablama metodu ilə qeydə alınır. Sindikatlaşdırılmış kreditlər üzrə komissiya haqları, sindikatlaşdırma başa çatıldıqda və Bank kredit paketinin hər hansı hissəsinə özündə saxlamadıqda və ya paketin bir hissəsinə əqdin digər iştirakçıları kimi eyni effektiv faiz dərəcəsilə özündə saxladıqda gəlir kimi eks etdirilir.

Üçüncü tərəflər üçün əqdlərin təşkilü üzrə komissiya gəlirləri (məsələn, kreditlərin, səhmlərin və digər qiymətli kağızların alınması və yaxud qeyd olunan əməliyyatlar nəticəsində əldə edilmiş müəssisələrin alqısı və ya satışı) əqd başa çatdıqda qeydə alınır. İnvestisiya portfelinin idarə olunması və məsləhət xidmətləri üzrə komissiya gəlirləri xidmətlərin göstərilənə dair müqavilələrin şərtlərinə uyğun olaraq adətən sərf edilmiş vaxta proporsional şəkildə eks etdirilir. İnvestisiya fondlarının aktivlərinin idarə olunması üzrə komissiya gəlirləri bu cür xidmətlərin göstərildiyi dövr ərzində göstərilmiş xidmətlərə proporsional şəkildə qeydə alınır. Eyni prinsip əmlakın idarə edilməsi, maliyyə planlaşdırması və uzun müddət ərzində davamlı olaraq göstərilən depozitari xidmətləri üçün tətbiq edilir.

Nizamnamə kapitalı. Adı səhmlər və diskretion dividendli qeyri-xxx imtiyazlı səhmlər hər ikisi xüsusi kapital kimi təsniləşdirilir. Bilavasito yeni səhmlərin buraxılışına aid olan xxx xərclər xüsusi kapitalda çıxarış kimi göstərilmiş səhmlərin nominal dəyərindən artıq qazanılmış hər hansı məbləğ xüsusi kapitalda səhm premium kimi qeyd olunur.

Xarici valyutanın yenidən qiymətləndirilməsi. Bankın müəssisələrinin funksional valyutasi həmin müəssisələrin fəaliyyət göstərdiyi esas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Bankın bütün müəssisələrinin funksional valyutası və Bankın hesabat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

Monetar aktiv və öhdəliklər, ARMB-nin müvafiq hesabat tarixinə qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə əsasən hər bir müəssisənin funksional valyutmasına çevirilir. Xarici valyuta ilə əməliyyatların həyata keçirilməsi və ilin sonuna ARMB-nin rəsmi valyuta məzənnəsi ilə xarici valyutada ifadə olunan monetar aktiv və öhdəliklərin hər bir müəssisənin funksional valyutاسına çevriləsi nəticəsində yaranan müsbət və mənfi məzənnə forqləri mənfəət və zərərə aid edilir. İlın sonuna qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə yerli valyutaya çevrilən qeyri-monetary maddələrə, o cümlədən pay alətlərinə tətbiq edilmir. Məzənnə dəyişikliklərinin pay qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərinə təsiri ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirmə nəticəsində gəlir və ya xərclərin bir hissəsi kimi eks etdirilir.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə qüvvədə olan valyuta məzənnələri: 1 ABŞ Dölları = 0.7979 manat və 1 Avro = 1.056 manat.

Əvəzləşdirmə. Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabata daxil edilməsi, qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüquq, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivi realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər.

Səhm üzrə mənfəət. İmtiyazlı səhmlər geri qaytarılan deyil və kapitalda iştirak hüququ verən səhmlər kimi nəzərdən keçirilir. Səhm üzrə gəlir Bankın sahibkarlarına aid olan mənfəət və ya zərərin hesabat ili ərzində dövriyyədə olan kapitalda iştirak hüququ verən səhmlərin orta miqdarına bölünməsi ilə müəyyən olunur.

İşçilərə sərf olunan xərclər və müvafiq ayırmalar. Əmək haqları, məvaciblər, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunda ödənişlər, məzuniyyət və bülletenlər üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Bankın işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır.

Seqmentlər üzrə hesabat. Seqment, məhsulların təqdim edilməsi və ya xidmətlərin göstərilməsi (biznes seqmenti), yaxud konkret iqtisadi mühitdə məhsulların təqdim edilməsi və ya xidmətlərin göstərilməsi (coğrafi seqment) ilə bağlı olan, riskləri və səmərəsi digər seqmentlərdən fərqlənən Bankın identifikasiya edilə bilən komponentidir. Gəlirlərinin böyük hissəsi kənar müştərilərə satışlar hesabına yaranan və gəlirləri, maliyyə nəticəsi və ya aktivləri bütün seqmentlərin ümumi aktivlərinin on faizini və ya artıq hissəsini təşkil edən seqmentlər ayrıca şəkildə aqıqlanır.

4 Uçot Siyasetinin Tətbiqi Zamanı Əhəmiyyətli Ehtimallar və Mülahizələr

Bank, növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda eks etdirilən məbləğlərə və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə təsir göstərən ehtimallar və mülahizələri irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraite uyğun olaraq əsaslandırılmış göləcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasetinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və ehtimallar irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında eks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan ehtimallara aşağıdakılardır:

Kreditlər və avansların dəyərsizləşməsi üzrə zərər. Bank müntəzəm olaraq kredit portfelləri üzrə dəyərsizləşmənin mövcudluğunu müəyyən etmək üçün onu təhlil edir. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin məcmu gəlirlərin haqqında hesabatda eks etdirilməsinin müəyyən edərkən, Bank kredit portfelində konkret bir kreditin dəyərində azalmanın müşahidə edilməsindən əvvəl kredit portfeli üzrə pul vəsaitlərinin təxmin edilən hərəkətində ölçüla bilən azalmanın eks etdirən nəzərə çarpan əlamətlərin mövcudluğunu müəyyən etmək üçün peşəkar mülahizələr irəli sürür. Bu göstəricilərə, Bankdakı borcalanların

ödəniş statusunda və ya Bankdakı aktivlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqədar ölkə səviyyəsində və ya yerli iqtisadi şərtlərdə mənfi dəyişikliyin olduğunu öks etdirən müşahidə edilə bilən məlumatlar daxildir. Rəhbərlik gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması üçün istifadə edilən kredit portfelindəki aktivlər ilə analoji kredit riskinə və dəyərsizləşmə üzrə obyektiv əlamətlərə malik aktivlər ilə əlaqədar əvvəlki ilin zərərləri haqqında məlumatə əsaslanan təxminlər tətbiq edir. Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərək istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmin və həqiqi zərərlər arasındaki hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir. Müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların 5%-i ödəmə müddətindən bir ay gec və ya tez ödənilərsə, həmin kreditlər üzrə cəhiyat təxminən 9,156 AZN artıq və ya az olardı.

Vergi qanunvericiliyi. Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərhlərə məruz qalır. 20 sayılı Qeydə baxın.

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların ilkin uçotu. Bank öz fəaliyyəti gedişində əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aparır. 39 sayılı BMS-ə uyğun olaraq maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dəyrədə uçota alınmalıdır. Lakin, həmin əməliyyatların bazar və ya qeyri-bazar faiz dərəcələrində həyata keçirilməsini müəyyən etmək məqsədilə bu cür əməliyyatlar üçün aktiv bazar mövcud olmadıqda peşəkar mülahizələrdən istifadə etmək lazımlıdır. Müləhizələrin irəli sürülməsinin əsasını əlaqəli olmayan tərəflərlə analoji əməliyyatların qiymətinin müəyyən edilməsi və effektiv faiz dərəcəsinin təhlili təşkil edir. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların şərtləri haqqında məlumat 27 sayılı Qeyddə açıqlanır.

5 Yeni və ya Yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi

(a) 1 yanvar 2010-cu il tarixindən aşağıdakı yeni standartlar tətbiq edilir:

1 yanvar 2010-cu il tarixindən bəzi yeni standartlar və onlara dair şərhlər Bank üçün məcburi xarakter daşıyır:

BMHŞK 17, Nağd olmayan aktivlərin səhmdarlar arasında bölüşdürülməsi (1 iyul 2009 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu şəhər, nağd olmayan aktivlərin səhmdarlarla dividend şəklində ödənilməsi zaman uçot qaydasını öks etdirir. Müəssisə, nağd olmayan aktivlərin dividend şəklində səhmdarlarla ödənilməsi öhdəliyini bölüşdürülecek aktivlərin ədalətli dəyrəndə qiymətləndirməlidir. Bölüşdürülmüş nağd olmayan aktivlərin silinməsindən yaranan gəlir və ya zərər müəssisə tərəfindən dividendlər ödənilidikdən sonra il üzrə mənfəət və zərərdə qeydə alınır. Bank nağd olmayan aktivləri səhmdarlar arasında bölüşdürülmədiyinə görə BMHŞK 17 onun fəaliyyətinə tətbiq edilmir.

BMHŞK 18, Müştərilər tərəfindən təqdim edilmiş aktivlərin köçürülməsi (1 iyul 2009 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu şəhər, müştərilər tərəfindən təqdim edilmiş aktivlərin köçürülməsini, xüsusilə aktiv anlayışının meyarlarına riayət olunması hallarını; aktivin uçotu və ilkin uçot zamanı onun dəyərinin qiymətləndirilməsini; ayrıca identifikasiya edilə bilən xidmətlərin (köçürülmüş aktivin əvəzində bir və ya daha çox xidmətlər) müəyyən edilməsi; gəlirin uçotu və müştərilər tərəfindən təqdim edilmiş aktivlərin köçürülməsinin uçotu qaydasını öks etdirir. BMHŞK 18-in Bankın maliyyə hesablarına hər hansı təsiri gözlənilmir.

BMS 27, Konsolidasiya edilmiş və fərdi maliyyə hesabatları (2008-cu ilin yanvar ayında yenidən işlənmişdir; 1 iyul 2009 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMS 27 şirkətdən ümumi gəlirlərin baş müəssisə sahiblərinə və nəzarət olunmayan pay sahiblərinə (bundan əvvəl "azlığın payı") aid edilməsini tələb edir (hətta nəzarət olunmayan pay üzrə nəticələrin kəsir olduğu təqdirdə). Qüvvədə olan standart əksər hallarda artıq zərərlərin baş müəssisənin sahiblərinə aid edilməsini tələb edir. Bundan əlavə, yenidən işlənmiş standartda göstərilir ki, baş müəssisənin törəmə müəssisədəki iştirak payında nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnməyəcək dəyişikliklər səhm alətləri üzrə əməliyyatlar kimi uçota alınsın. Standart həmçinin törəmə müəssisə üzrə nəzarətin itirilməsi nəticəsində yaranan hər hansı mənfəət və zərərin müəssisə tərəfindən qiymətləndirilməsini müəyyənləşdirir. Nəzarətin itirildiyi tarixdə keçmiş törəmə müəssisədə saxlanılmış investisiyalar ədalətli dəyərlə ölçülümlədir. Hazırda Bank dəyişdirilmiş standartın onun maliyyə hesablarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 3, Müəssisələrin birləşməsi (2008-cu ilin yanvar ayında yenidən işlənmişdir; alış tarixi 1 iyul 2009 və ya bu tarixdən sonra başlayan birinci illik hesabat dövrünün başlangıcı və ya sonra olan müəssisələrin birləşməsi üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMHS 3, müəssisələr nəzarət olunmayan iştirak paylarının mövcud BMHS 3 təsulündən istifadə etməklə (alicinin əldə edilmiş müəssisənin identifikasiya edilə bilən xalis aktivlərində proporsional payı) və ya ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməsi imkanı verir. Yenidən işlənmiş BMHS 3 müəssisələrin birləşməsində alış metodunun tətbiqi üzrə daha ətraflı təlimat verir. Qudvilə aid olan hissənin hesablanması məqsədilə, hər bir mərhələli alış prosesində bütün aktiv və öhdəliklərin ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməsi tələbi hesabatdan çıxarılmışdır. Bunun əvəzində alıcı, müəssisələrin mərhələli birləşməsi zamanı satın alınan müəssisədə hər əvvəlki mərhələdə sahib olduğu payını alış tarixindəki ədalətli dəyərlə yenidən qiymətləndirməli və il üzrə yaranan hər hansı gəlir və ya zərəri mənfəət və zərər hesabatında uçota almalıdır. Alış ilə bağlı xərclər müəssisələrin birləşməsi əməliyyatından ayrıca tanınacaq və qudvil kimi yox, xərc kimi uçota alınacaqdır. Alıcı şirkət, alış tarixində alış ilə bağlı hər hansı şərti məbləğ üzrə öhdəliyi alış tarixində uçota almalıdır. Alış tarixindən sonra bu öhdəliyin dəyərindəki dəyişikliklər qudvilin təshih edilməsi yolu ilə deyil, tətbiq edilən digər BMHS-lərə uyğun olaraq uçota alınacaqdır. Yenidən işlənmiş BMHS 3 yalnız bir neçə müəssisənin iştirakı ilə müəssisələrin birləşməsini və təkcə müqavilə əsasında həyata keçirilmiş müəssisələrin birləşməsini əhatə edir. Hazırda Bank dəyişdirilmiş standartın onun maliyyə hesablarına təsirini qiymətləndirir.

Bank üzrə Pul Şəklində Səhm Əsasında Ödənişlər - BMHS 2, Səhm Əsasında Ödənişlər Standartına Dəyişikliklər (1 yanvar 2010 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişikliklərdə səhm əsasında ödənişlərin və ayrıca maliyyə hesabatlarında təsnifləşdirilməsi üsulları aydın şəkildə müəyyən edilir. Həmin dəyişikliklər qüvvədən düşmüş BMHSK 8 və BMHSK 11-də göstərilən təlimati öks etdirir. Bu əlavələr standart üzrə şərhəd əvvəller nəzərdə tutulmayan planları əhatə etmək üçün BMHSK 11-də verilmiş təlimati daha ətraflı açıqlayır. Dəyişikliklərdə həmçinin, standarta Əlavədə göstərilən anlayışların izahı verilir. Bank bu dəyişikliklərin onun maliyyə hesabatlarına hər hansı əhəmiyyətli təsirini gözləmir.

Müvafiq hecləşdirilən maddələr - BMS 39, Maliyyə alətləri: tanınması və qiymətləndirilməsi Standartına Dəyişiklik (1 iyul 2009 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə retrospektiv qaydada tətbiq edilməklə qüvvəyə minir). Bu dəyişiklik hecləşdirilən risk və ya nağd pul axınlarının bir hissəsi üçün hecləşdirmə ucotunun tətbiq edilə bilməsini müəyyən edən prinsiplərin ayrı-ayrı vəziyyətlərdə necə istifadə edildiyini göstərir. Bu dəyişikliyin Bankın maliyyə hesabatlarına təsiri gözlənilmir. Bank hecinq uçotunu aparmadığına görə, bu dəyişikliyin onun maliyyə hesabatlarına hər hansı təsiri gözlənilmir.

BMHS 1, Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi (2008-cu ilin dekabr ayında edilmiş dəyişikliyi nəzərə alaraq, 1 iyul 2009 və ya bu tarixdən sonra başlayan dövr üçün BMHS-a uyğun hazırlanmış ilk maliyyə hesabatlarına tətbiq edilir). Yenidən işlənmiş BMHS 1, istifadəçilərin Standarta edilmiş dəyişiklikləri başa düşməsi və mənimimsəməsi asanlaşdırmaq üçün əvvəlki versiyaya edilmiş struktur dəyişikliklər ilə birləşdə öz məzmununu saxlamışdır. Bank, yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsir etmədiyi qənaətinə göləmdir.

BMHS-i İlk Dəfə Tətbiq Edən Müəssisələr üçün Əlavə İstisnalar - BMHS 1, BMHS-in İlk Dəfə Tətbiq Edilməsi Standartına Dəyişikliklər (1 yanvar 2010 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişikliklər tam xərc metodundan istifadə edən müəssisələrin neft və qaz aktivlərinin uçotu ilə bağlı BMHS-ləri retrospektiv qaydada tətbiq etməkdən, həmçinin, qüvvədə olan icarə müqavilələrinə malik olan müəssisələrin həmin müqavilələri, müəssisələrin milli uçot standartlarını tətbiq edəcəyi təqdirdə əldə edəcəkləri nəticələr ilə eyni olduqda, BMHSK 4 "Müqavilədə İcarə Əlamətlərinin Mövcudluğunuñ Müəyyən Edilməsi" Şərhinə uyğun olaraq təsnifləşdirməkdən azad edir. Bu dəyişikliklərin Bankın maliyyə hesabatlarına hər hansı təsiri gözlənilmir.

Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının təkmilləşdirilməsi (2010-cu ilin aprel ayında dərc edilmişdir; BMHS 2, BMS 38, BMHS 9 və BMHSK 16-ya dəyişikliklər 1 iyul 2010 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir; BMHS 5, BMHS 8, BMS 1, BMS 7, BMS 17, BMS 36 və BMS 39-a dəyişikliklər 1 yanvar 2010 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Təkmilləşdirmələr aşağıdakı standartlara və onlara dair şərhlərə edilmiş əsaslı dəyişikliklərdən ibarətdir: müəssisələr tərəfindən ümumi nəzarət olunan əməliyyatlara qoyuluşlar və birgə müəssisələrin yaradılmasının BMHS 2-yə uyğun olmadığından aydınlaşdırılması; BMHS 5 və digər standartlarda satış üçün nəzərdə tutulan uzunmüddətli aktivlər (və ya silinmə Banklarının) və dayandırılmış əməliyyatlar üzrə məlumatların açıqlanması tələblərinin aydınlaşdırılması; BMHS 8-ə əsasən hesabat verilən bütün seqmentlər üzrə cəmi aktiv və öhdəliklərin qiymətləndirilməsi ilə bağlı hesabatın hazırlanması tələbi (yalnız bu cür məbləğlər müntəzəm olaraq rəhbər işçiyə təqdim edildikdə); müəssisənin öz pay alətləri hesabına yerinə yetirilmiş bəzi öhdəliklərin uzunmüddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilməsi üçün BMS 1-ə dəyişikliyin edilməsi; yalnız aktivlərin uçota alınmasına təsir göstərən xərclərin investisiya fəaliyyəti kimi təsnifləşdirilməsi üçün BMS 1-ə dəyişikliyin edilməsi; həttə lizinq müddətinin sonunda torpaq üzrə mülkiyyət hüququnu ötürmədən, bəzi uzunmüddətli torpaq lizinqlərinin BMS 17-yə uyğun olaraq maliyyə lizinqi kimi təsnifləşdirilməsi; müəssisənin principal və ya agent qismində fəaliyyət göstərməsinin müəyyən etmək üçün BMS 18-də əlavə təlimatın verilməsi; gəlir yaradan vahidin aktivlərin birləşməsindən əvvəl əməliyyat seqmentində artıq olmayacağı BMS 36-da aydınlaşdırılması; müəssisələrin birləşməsi nəticəsində əldə edilmiş qeyri-maddi aktivlərin ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı BMS 38-ə dəyişikliyin edilməsi; (i) müəssisələrin birləşməsi ilə nəticələnə bilən opsiyon müqavilələrinin BMS 39-a daxil edilməsi, (ii) nağd pul axınlarının hecləşdirilməsi alətləri üzrə gəlir və ya zərərin səhmdar kapitalından il üzrə mənfəət və zərərə köçürülməsi müddətinin aydınlaşdırılması və (iii) həttə opsiyon icra edilərkən borcverənə dəymış zərər borcalan tərəfindən ödənilidikdə, qabaqcədan ödəniş opsiyonunun əsas müqavilə ilə six əlaqəli olduğunu göstərmək; ümumi nəzarət olunan əməliyyatlar zamanı əldə edilmiş müqavilələrdəki əlavə elementli derivativlər və birgə müəssisələrin yaradılmasının BMHSK 9-a düzəlişlər edilməsi; və hecinq alətlərinin özü hecləşdirilən xərici müəssisə tərəfindən saxlanıla bilməməsi haqqında məhdudiyyətin BMHSK 16-dan çıxarılması. Bank, bu dəyişikliklərin onun maliyyə hesabatlarına hər hansı əhəmiyyətli təsirini gözləmir.

(b) Qüvvədə olma tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standartlara düzəlişlər

Bank Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının illik təkmilləşdirilməsi prosesi çərçivəsində 2010-cu ilin may ayında dərc edilmiş BMS 1 "Maliyyə hesabatlarının təqdimatı" Standartına dəyişiklikləri qəbul etmişdir. Bu dəyişiklik səhmdar kapitalında dəyişikliklər haqqında hesabatın təqdim edilməsi və məzmunu ilə bağlı tələbləri öks etdirir. Səhmdar kapitalında dəyişikliklər haqqında hesabatda dövrün əvvəlinə və dövrün sonuna kapitalın hər bir komponentini üzrə balans dəyərinin üzləşdirilməsi təqdim edilməlidir. Bununla kapitalın hər bir komponentinin ayrı-ayrı maddələri üzrə digər məcmu gəlirlərin maliyyə hesablarına qeydlərdə rəhlil edilə bilməsinə görə hesabatın məzmunu sadələşdirilmişdir.

6 Yeni Uçot Qaydaları

Bankın 1 yanvar 2010-cu il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrləri üçün məcburi karakter daşıyan və ya Bank tərəfindən əvvəller qəbul edilməyən bəzi yeni standartlar və onlara dair şərhələr dərc olunmuşdur:

Səhm Emissiyalarının Təsnifləşdirilməsi – BMS 32 Standartına Dəyişiklik (8 oktyabr 2009-cu il tarixində dərc edilmişdir; 1 fevral 2010 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişiklik xarici valyutada ifadə olunan müəyyən səhm emissiyaları üzrə daxilolmaları maliyyə derivativləri kimi təsnifləşdirilməkdən azad edir. Bank, bu dəyişikliklərin onun maliyyə hesablarına hər hansı əhəmiyyətli təsirini gözləmir.

BMS 24, Əlaqəli Tərəflərlə Əməliyyatlar Standartına Dəyişiklik (2009-cu ilin noyabr ayında dərc edilmişdir və 1 yanvar 2011 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMS 24, 2010-cu ildə yenidən nəzərdən keçirilmiş və nəticədə: (a) əlaqəli tərəf anlaysı sadələşdirilmiş, onun mənəsi dəqiqləşdirilmiş və uyğunsuzluqlar aradan qaldırılmışdır və (b) dövlət müəssisələri məlumatların təqdim edilməsi ilə bağlı tələblərdən qismən azad edilmişdir. Bank, bu dəyişikliklərin onun maliyyə hesablarına hər hansı əhəmiyyətli təsirini gözləmir.

BMHŞK 19, Maliyyə öhdəliklərinin pay alətləri ilə ödənilməsi (1 iyun 2010 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu şəhər müəssisənin borc öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi üzrə şərtləri yenidən nəzərdən keçirdiyi və nəticədə borclu tərəfin qarşı tərəfə pay alətlərinin buraxılması hesabına öhdəliyin yerinə yetirildiyi hallarda uçot qaydasını müəyyən edir. Görül və ya zərər pay alətlərinin ədaləti dəyərinin borc öhdəliyinin balans dəyəri ilə müqayisəsi əsasında mənfiət və zərər hesabında eks etdirilir. Şirkət, maliyyə öhdəliklərini pay alətləri ilə ödəmədiyinə görə bu şəhər Bankın hazırkı maliyyə hesablarına hər-hansı təsir göstərmir.

Minimal maliyyələşdirmə tələbləri həcmində qabaqcadan ödənişlər – BMHŞK 14-ə Dəyişiklik (1 yanvar 2011 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişiklik yalnız müəyyən edilmiş ödənişlərdən ibarət pensiya planları çərçivəsində minimal ödənişləri həyata keçirməli olan müəssisələrə aid edildiyi üçün məhdud təsire malikdir. Dəyişiklik həmçinin, minimal maliyyələşdirmə tətbiq edildiyi pensiya planları üzrə könüllü ödənişlər ilə bağlı BMHŞK 14-ün nəzərdə tutulmayan nəticələrini aradan qaldırır. Bu dəyişiklik Bankın hazırkı maliyyə hesablarına təsir göstərməyəcəkdir.

BMHS-i ilk dəfə qəbul edən müəssisələrin BMHS 7-yə uyğun olaraq müqayiseli məlumatları açıqlamaq tələbindən məhdud həcmində azad edilməsi – BMHS 1-ə Dəyişiklik (1 iyun 2010 və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişiklik BMHS-i ilk dəfə qəbul edən müəssisələri 2009-cu ilin mart ayında BMHS 7 "Maliyyə Alətləri: Məlumatların Açıqlanması" Standartına edilmiş dəyişikliklərə uyğun olaraq müqayiseli məlumatları açıqlamaq tələbindən azad edir. BMHS 1-ə edilmiş bu dəyişiklik BMHS-i ilk dəfə qəbul edən müəssisələri BMHS 7-yə edilmiş düzəlişləri tətbiq edərkən istifadə olunan eyni azadolmalar ilə təmin edir. Bu dəyişiklik Şirkətin hazırkı maliyyə hesablarına təsir göstərməyəcəkdir.

BMHS 9, "Maliyyə Alətləri Hissə 1: Təsnifləşdirmə və Qiymətləndirmə" BMHS 9, 2009-cu ilin noyabr ayında dərc edilmişdir və 39 sayılı BMS-də maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi bölmələrini əvəz edir. 2010-cu ilin oktyabr ayında maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və ölçülməsi üçün yenidən düzəlişlər edilmişdir. Onun əsas fərqləri aşağıda göstərilir:

- Maliyyə aktivləri iki qiymətləndirmə kateqoriyasında təsnifləşdirilməlidir: ilkin qiymətləndirmədən sonra ədalətli dəyərlə qiymətləndirilmənən aktivlər və ilkin qiymətləndirmədən sonra amortizasiya edilmiş dəyərlə qiymətləndirilmənən aktivlər. Təsnifləşdirmə ilə bağlı qərar ilkin uçot zamanı qəbul edilməlidir. Təsnifləşdirmə, müəssisənin maliyyə alətlərinin idarə edilməsi üzrə biznes modeldən və alət üzrə nağd pul axınlarının xüsusiyyətindən asılıdır.
- Maliyyə aləti yalnız borc aləti olduqda ilkin qiymətləndirmədən sonra amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilir. Eyni zamanda bu aktiv aşağıdakı tələblərə cavab verəlidir: (i) müəssisənin biznes modelinin məqsədi aktiv saxlamaq yolu ilə onun yaratdığı nağd pul axınları əldə etməkdən ibarətdir və (ii) aktivin yaratdığı nağd pul axınları yalnız əsas məbləği və faiz ödənişlərini eks etdirir (yəni, maliyyə aləti yalnız "kreditin ən sadə xüsusiyyətlərinə" malikdir). Bütün digər borc alətləri mənfiət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməlidir.
- Bütün pay alətləri ilkin qiymətləndirmədən sonra ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməlidir. Satış üçün nəzərdə tutulan pay alətləri mənfiət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməli və eks etdirilməlidir. Bütün digər pay qoyuluşları ilə bağlı ədalətli dəyərlə yenidən qiymətləndirmə üzrə realizasiya edilməmiş və realizasiya edilmiş gəlir və zərərlərin mənfiət və zərər kimi deyil, digər məcmu gəlirlər kateqoriyasında uçota alınması üçün ilkin uçot zamanı yekun seçim edilə bilər. Ədalətli dəyərlə yenidən qiymətləndirmə üzrə gəlir və xərclər mənfiət və zərərə aid edilmişdir. Bu seçim hər bir maliyyə aləti üçün fərdi qaydada tətbiq edilə bilər. Dividendlər, investisiya üzrə gəlirləri eks etdirildiyinə görə mənfiət və zərər hesabında göstəriləbilər.
- BMHS 9, 1 yanvar 2013-cü il tarixindən məcburi şəkildə tətbiq edilir, lakin həmin standartın bu tarixdən əvvəl tətbiqinə icazə verilir.

Hazırda Bank bu standartın tətbiqi nəticələrini, onun maliyyə hesablarına təsirini və tətbiq olunma tarixini nəzərdən keçirir.

Yuxarıda başqa cür göstərilmədiyi hallarda, hazırkı yeni standartlar və şəhərlər Bankın maliyyə hesablarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməyəcəkdir.

Məlumatların açıqlanması – Maliyyə aktivlərinin ötürülməsi – BMHS 7-yə Dəyişiklik (2010-cu ilin oktyabr ayında dərc edilmişdir və 1 iyun 2011-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişiklik maliyyə aktivlərinin ötürülməsi zamanı riskin həcmində dair məlumatların əlavə açıqlanmasını tələb edir. Həmin dəyişiklik şirkətin balansında olan qarşı tərəfə ötürülmüş maliyyə aktivlərinin növləri üzrə aşağıdakı məlumatların açıqlanması tələbinə əhatə edir: aktivlə bağlı risk və faydalıların xarakteri, dəyəri və təsviri. Eyni zamanda istifadəçiye aktivlə bağlı maliyyə öhdəliyinin həcmini, eləcə də maliyyə aktiv və onunla bağlı maliyyə öhdəliyi arasında qarşılıqlı əlaqəni anlamaq imkanı yaranan məlumatların açıqlanması zəruridir. Aktivin uçutu dayandırıldıqda, lakin şirkətin hələ də müəyyən risklərə məruz qaldığı və ötürülmüş aktivlə bağlı müəyyən faydalalar əldə etmək iqtidarında olduğu təqdirdə, belə riskin həcminin istifadəçiye aydın olması üçün əlavə məlumatların açıqlanması tələb olunur. Bu dəyişikliyin Bankın maliyyə hesablarına hər hansı təsir gözlənilməz.

Beynəlxalq Maliyyə Hesabları Standartlarının təkmilləşdirilməsi (2010-cu ilin may ayında dərc edilmişdir və 1 yanvar 2011-ci il tarixindən qüvvəyə minir). Təkmilləşdirmələr aşağıdakı standartlara və onlara dair şəhərlərə edilmiş əsaslı dəyişikliklər və izahatlardan ibarətdir: yenidən işlənmiş BMHS 1-ə uyğun olaraq: (i) əvvəlki mühəsibat qaydalarına uyğun olaraq hesablanmış balans dəyəri əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlər üzrə hər bir maddənin şərti hesablanmış dəyəri kimi istifadə edilə bilər (əgər həmin maddə əmsalların tənzimlənməsi tələbi ilə üzləşən əməliyyatlarda istifadə edilmişdir); (ii) müəyyən hadisənin nəticəsində yaranmış yenidən qiymətləndirmə BMHS-ə uyğun hazırlanmış ilk maliyyə hesablarının əhatə etdiyi dövr ərzində baş verməsindən asılı olmayaraq, əsas vəsaitlərin şərti hesablanmış dəyəri kimi istifadə oluna bilər və (iii) BMHS-i ilk dəfə tətbiq edən müəssisələr BMHS-ə uyğun birinci aralıq hesabatı ilə BMHS-ə uyğun birinci maliyyə hesabatları arasındaki müddət ərzində öz uçot siyasetinə və BMHS 1-də nəzərdə tutulan istisnalara dəyişiklik edərsə, həmin dəyişiklikləri izah etməlidir; yenidən işlənmiş BMHS 3-ə uyğun olaraq (i) mövcud iştirak paylarını əks etdirməyən və müəssisənin likvidasiyası halında xalis aktivlərdə proporsional həcmində pay əldə etmək hüququ verməyən nəzarət olunmayan iştirak payı ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməlidir (BMHS-də başqa qiymətləndirmə üsulu nəzərdə tutulmadığı halda), (ii) müəssisələrin birləşməsi nəticəsində dəyişdirilməmiş və ya könüllü şəkildə dəyişdirilmiş səhm əsasında ödəniş şərtlərinə dair tövsiyələrin verilməsi və (iii) yenidən işlənmiş BMHS 3-ün (2008-ci ilin yanvar ayında dərc edilmişdir) qüvvəyə mindiyi tarixdən əvvəl baş vermiş müəssisələrin birləşməsi nəticəsində yaranan şərti ödənişlərin BMHS 3-ün əvvəlki versiyasının tələblərinə uyğun olaraq nəzərə alınması göstəriləməlidir; yenidən işlənmiş BMHS 7 məlumatların açıqlanması sahəsində bəzi tələbləri dəqiqləşdirir, o cümlədən (i) maliyyə risklərinin xarakteri və səviyyəsi barədə məlumatının keyfiyyət və kəmiyyət açıqlamalarının qarşılıqlı əlaqəsinə xüsusi diqqət yetirilir (ii) şərtlərinə yenidən baxılmış və əks təqdirde vaxtı keçmiş və ya dəyərsizləşmiş maliyyə aktivlərinin balans dəyərinin açıqlanması tələb olunmur (iii) girov təminatının ədalətli dəyəri ilə bağlı məlumatların açıqlanması tələbi onun maddi təsirinin açıqlanmasına dair daha ümumi tələb ilə əvəzləşdirilməlidir; (iv) müəssisənin hesab dövrü ərzində əldə edilmiş məbləği yox, hesabat tarixinə istifadə hüququndan məhrum edilmiş girov təminatının məbləğini açıqlaması aydınlaşdırılır; yenidən işlənmiş BMS 27 (2008-ci ilin yanvar ayında edilmiş dəyişiklikləri nəzərə alaraq) bu standarta edilmiş dəyişikliklər nəticəsində BMS 21, BMS 28 və BMS 31 standartlarında yaranan dəyişikliklər ilə bağlı kecid qaydalarını aydınlaşdırır; yenidən işlənmiş BMS 34-də yığcam aralıq maliyyə hesablarında açıqlanmalı olan əhəmiyyətli hadisələr və əməliyyatlara dair əlavə nümunələr, o cümlədən ədalətli dəyərlə qiymətləndirmə iyerarxiyasının səviyyələri arasında yerləşmələr, maliyyə aktivlərinin təsnifatundakı dəyişikliklər və ya müəssisənin maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinə təsir göstərən fəaliyyət şərait və iqtisadi vəziyyətdəki dəyişikliklər əks etdirilir; və yenidən işlənmiş BMHSK 13 mükafatlandırma ilə bağlı ödənişlərin ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsi üsulunu müəyyənləşdirir. Bank vaxtından əvvəl qəbul etdiyi BMS 1 üzrə dəyişikliklər istisna olmaqla, bu dəyişikliklərin onun maliyyə hesablarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir edəcəyini gözləmər.

Yuxarıda başqa cür göstərilmədiyi hallarda, hazırkı yeni standartlar və şəhərlər Bankın maliyyə hesablarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməyəcəkdir.

7 Pul Vəsaitləri və Onların Ekvivalentləri

	2010
Nağd pul	1,631,979
ARMB-dəki qalıqlar (məcburi ehtiyat depozitlərindən başqa)	1,087,359
ARMB-dəki məcburi ehtiyatlar	46,950
Digər banklardakı müxbir hesablar və overnat depozitlər	
– Azərbaycan Respublikasında (illik faiz dərəcəsi 1%)	1,905,659
– Digər ölkələrdə (illik faiz dərəcəsi 1-3%)	3,066,844
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7,738,791

ARMB-dakı məcburi ehtiyatlar Azərbaycan Respublikasında digər banklarla hesablaşmaları həyata keçirmək üçün istifadə edilən Bankın ARMB ilə müxbir hesablarındakı qalıqları əks etdirir. Bu hesablar faiz yaradan deyil.

31 dekabr 2010-cu il tarixində pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Nağd pul	ARMB-dəki qalıqlar	Digər banklardakı müxbir hesablar və overnat depozitlər	Cəmi
<i>Cari və dəyərsizləşməmiş</i>				
- Nağd pul	1,631,979	-	-	1,631,979
- Azərbaycan Hökumətində		1,134,309	-	1,134,309
- 15 ən böyük Azərbaycan bankında	-	-	1,897,680	1,897,680
- Digər Azərbaycan banklarında	-	-	7,979	7,979
- İƏİT-yə üzv ölkələrin banklarında	-	-	3,066,844	3,066,844
- İƏİT-yə üzv olmayan ölkələrin banklarında	-	-	-	-
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	1,631,979	1,134,309	4,972,503	7,738,791
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,631,979	1,134,309	4,972,503	7,738,791

31 dekabr 2010-cu il tarixində pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Məcburi chtiyatlar daxlı olmaqla, ARMB-dəki qalıqlar	Digər banklardakı müxbir hesablar və overnat depozitlər	Cəmi
<i>Cari və dəyərsizləşməmiş</i>			
- ARMB	1,134,309	-	1,134,309
- A-A+ reytingə malik	-	3,066,844	3,066,844
- A-dan aşağı reytingə malik	-	1,905,659	1,905,659
Nağd pul çıxılmaqla, cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,134,309	4,972,503	6,106,812

8 Digər Banklardan Alınacaq Vəsaitlər

	31 dekabr 2010
Digər banklardakı qisamüddəti yerləşdirmələr	2,402,500
Digər banklara qisamüddəti kreditlər	500,000
Hesablanmış faiz	3,343
Cəmi digər banklardan alınacaq vəsaitlər	2,905,843

24 May 2010-cu il tarixində Bank Azəriqazbank ASC ilə 24 noyabr 2010 bağlanma tarixi olan 2,400,000 AZN məbləğində əmanət müqaviləsi bağladı. 2010-cu ilin noyabr ayında əmanətin bağlanma tarixi 24 noyabr 2011-ci ilədək uzadılmışdır. Əmanət bazar faiz dərəcəsi daşıyır. Bu əmanətin 31 dekabr 2010-cu il tarixinə qalıq məbləği 2,403,333 AZN-dir.

21 oktyabr 2010-cu il tarixində Bank NBCBank ASC ilə 23 yanvar 2011 bağlanma tarixi olan 500,000 AZN məbləğində kredit müqaviləsi bağladı. Kredit bazar faiz dərəcəsi daşıyır. Bu kreditin 31 dekabr 2010-cu il tarixinə qalıq məbləği 500,000 AZN-dir.

21 oktyabr 2010-cu il tarixində Bank Standard ASC ilə 21 oktyabr 2015 bağlanma tarixi olan 500,000 AZN məbləğində kredit müqaviləsi bağladı. Kredit bazar faiz dərəcəsi daşıyır. Bu kreditin 31 dekabr 2010-cu il tarixinə qalıq məbləği 2,510 AZN-dir.

İLLİK HESABAT 2010

31 dekabr 2010-cu il tarixində digər banklardan alınacaq vəsaitlərin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Digər banklarda qisamüddəti yerləşdirmələr	
<i>Cari və dəyərsizləşməmiş</i>	
- Reytinqli Azərbaycan bankları:	500,000
- Moody's Caa1 with a stable outlook	2,510
- Moody's B1 with a stable outlook	2,433,333
- Fitch/B with a negative outlook	2,433,333
Cəmi digər banklardan alınacaq vəsaitlər	2,905,843

Bank rəhbərliyi başqa banklardan alınacaq vəsaitlərin qalığında dəyərsizləşmənin heç bir obyektiv təsdiqini müəyyən etməmişdir, məhz bu səbəbdən 31 dekabr 2010 tarixinə dəyərsizləşmə üçün heç bir ehtiyat qeyd edilməmişdir.

Digər banklardan alınacaq vəsaitlərin məbləği girovla təmin edilməmişdir.

9 Müştərilərə Verilmiş Kreditlər və Avanslar

2010	
Korporativ kreditlər	
Avtomobil kreditləri	2,352,136
İstehlak kreditləri	713,810
İşçilərə verilmiş kreditlər	212,074
İpoteka kreditləri	81,103
Dövriyyə kapitalına yönəldilmiş kreditlər	76,658
Kredit kartları	5,294
Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(124,434)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	13,672,921

2010	Məbləğ	%
Fiziki şəxslər		
Avtomobil kreditləri	2,352,136	17.05%
İstehlak kreditləri	713,810	5.17%
İşçilərə verilmiş kreditlər	212,074	1.54%
İpoteka kreditləri	81,103	0.59%
Dövriyyə kapitalına yönəldilmiş kreditlər	76,658	0.56%
Kredit kartları	5,294	0.04%
Cəmi fiziki şəxslər	3,441,075	24.94%
Ticarət və xidmətlər	6,314,733	45.77%
İstehsal	3,477,706	25.21%
Digər qeyri-istehsal	550,254	3.99%
Tikinti	13,587	0.10%
Cəmi korporativ kreditlər	10,356,280	75.06%
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (dəyərsizləşmədən əvvəl)	13,797,355	100%

31 dekabr 2010 tarixində Bankın əsas 13 borc alan müştərisinin 10,506,464 AZN məbləğində kredit qalığı olmuşdur ki, bud a ümumi kredit portfelinin 77%-ni təşkil edir. 31 dekabr 2010 tarixində məcmu kapitalın 10%-dən artıq kredit qalığına malik olan yalnız iki yerli müştəri vardır. 31 dekabr 2010 tarixinə bu müştərilərlə bağlı Bankın məcmuu riskə məruz qalmağı 2,155,257 AZN və 1,415,672 AZN təşkil etmişdir.

2010-cu il ərzində kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatın hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	Korporativ kreditlər	Avtomobil kreditləri	Kredit kartları	İstehlak kreditləri	İşçilərə verilmiş kreditlər	Dövriyyə kapitalı	İpoteka kreditləri	Cəmi
1 aprel 2010-cu il tarixinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	-	-	-	-	-	-	-	-
İl ərzində ehtiyatın yaradılması	(124,434)	-	-	-	-	-	-	(124,434)
31 dekabr 2010-cu il tarixinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(124,434)	-	-	-	-	-	-	(124,434)

31 dekabr 2010-cu il tarixinə girov haqqında məlumat aşağıdakı kimidir:

	Korporativ kreditlər	Avtomobil kreditləri	Kredit kartları	İstehlak kreditləri	İşçilərə verilmiş kreditlər	Dövriyyə kapitalı	İpoteka kreditləri	Cəmi
Təminatsız kreditlər	4,749,101	-	5,294	455,179	1,640	26,739		5,237,953
Aşağıdakılarda təmin edilmiş kreditlər:								
- yaşayış sahəsi	745,678	-	-	152,052	183,923	36,943	72,803	1,191,399
- pul depozitləri	-	-	-	28,344	-	8,300	-	36,644
- daşınan əmlak	2,328,215	2,352,136	-	78,235	26,511	12,976	-	4,798,073
- digər aktivlər	2,533,286	-	-	-	-	-	-	2,533,286
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	10,356,280	2,352,136	5,294	713,810	212,074	76,658	81,103	13,797,355

31 dekabr 2010-cu il tarixində müştərilərə verilmiş kreditlərin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Korporativ kreditlər	Avtomobil kreditləri	Kredit kartları	İstehlak kreditləri	İşçilərə verilmiş kreditlər	Biznesin inkişafı	İpoteka kreditləri	Cəmi
<i>Cari və dəyərsizləşməmiş</i>								
İri yeni borcalanlar	9,444,040	-	-	-	-	-	-	9,444,040
Orta hacmli müssisələrə verilmiş kreditlər	912,240	-	-	-	-	-	-	912,240
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər - yeni müştərilər	-	2,322,511	5,294	713,810	212,074	76,658	81,103	3,411,450
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	10,356,280	2,322,511	5,294	713,810	212,074	76,658	81,103	13,767,730
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş</i>								
Ödənişin 30 gündən az gecikdirilməsi	-	29,625	-	-	-	-	-	29,625
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş	-	29,625	-	-	-	-	-	29,625
<i>Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi məbləğ)</i>								
Cəmi fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi məbləğ)	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditlərin ümumi balans dəyəri	10,356,280	2,352,136	5,294	713,810	212,074	76,658	81,103	13,797,355
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(124,434)	-	-	-	-	-	-	(124,434)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	10,231,845	2,352,136	5,294	713,810	212,074	76,658	81,103	13,672,921

Bank *BMS 39, Maliyyə Alətləri: Tanınması və Qiymətləndirilməsi* Standartunda nəzərdə tutulan portfel üzrə ehtiyatın yaradılması metodologiyasını tətbiq etmiş və baş vermiş, lakin hesabat dövrünün sonuna heç bir fərdi kredit üzrə konkret olaraq müəyyən edilməmiş dəyərsizləşmə zərərləri üçün portfel üzrə ehtiyat yaratmışdır. Bankın siyaseti kreditin dəyərsizləşməsinə dair konkret olaraq obyektiv dəlil müəyyən edilməyən qədər hər bir krediti 'cari və dəyərsizləşməmiş' kategoriyasına təsnifləşdirməkdir. Bu siyaset və portfelin dəyərsizləşməsi metodologiyasının tətbiqi ilə əlaqədar olaraq dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlərin ümumi məbləğindən artıq olmur.

Bank kreditin dəyərsizləşməsini qiymətləndirərkən əsas amillər onun vaxtı keçmiş olması və əgər varsa, müvafiq girovun reallaşdırılma imkanlarından. Bunun nəticəsi olaraq Bank yuxarıda fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş hesab edilən kreditlərin yaş analizini təqdim edir. Cari və dəyərsizləşməmiş, lakin yenidən baxılmış kreditlər digər halda vaxtı keçmiş və ya dəyərsizləşmiş ola bilən, şərtlərinə yenidən baxılmış kreditləri əks etdirir. Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər girovla təmin edilmiş kreditləri göstərir ki, burada girovun ədalətli dəyəri vaxtı keçmiş dövr üzrə ödənilməli olan faiz məbləğini və kreditin əsas məbləğini ödəyir. Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kimi qeyd edilən məbləğ bu cür kreditlərin məcmu qalğıdır, yalnız vaxtı keçmiş fərdi borclar deyildir.

10 Binalar, Avadanlıqlar və Qeyri-Maddi Aktivlər

	Qeyd	Bank avadanlıqları, mebel və sair	Kompüter və kommunikasiya avadanlığı	Cəmi binalar və avadanlıq	Program təminatı lisensiyaları	Cəmi
1 aprel 2010-cu il tarixinə balans dəyəri	-	-	-	-	-	-
Əlavələr	160,282	131,058	291,340	35,400	326,740	
Silinmələr/Satış	-	-	-	-	-	-
Amortizasiya ayırmaları	(4,721)	(5,787)	(10,508)	(79)	(10,587)	
31 dekabr 2010-cu il tarixinə balans dəyəri	155,561	125,271	280,832	35,321	316,153	
31 dekabr tarixinə dəyər 2010	160,282	131,058	291,340	35,400	326,740	
Yığılmış amortizasiya	(4,721)	(5,787)	(10,508)	(79)	(10,587)	
1 yanvar 2011-ci il tarixinə balans dəyəri	155,561	125,271	280,832	35,321	316,153	

11 Digər Maliyyə Aktivləri

	2010
Kredit və debit kart alacaqları	6,061
Digər maliyyə aktivləri	2,300
Cəmi digər maliyyə aktivləri	8,361

31 dekabr 2010-cu il tarixində digər maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Ödəniş sistemləri üzrə operatorlara hesablaşmalar	Ödənilməkdə olan məbləğlər	Yerləşdirilmiş zəmanət depozitləri	Digər	Cəmi
<i>Cari və dəyərsizləşməmiş</i>	-	-	-	-	-
- 5 ən böyük pul köçürmə şirkəti	-	-	-	-	-
- 5 ən böyük kart prosessinq şirkəti	Azericard	6,061	-	-	6,061
- Digər şirkətlər	-	-	-	-	2,300
Cəmi digər maliyyə aktivləri		6,061		2,300	8,361

Bank alacağın dəyərsizləşməsini qiymətləndirərkən əsas amillər onun vaxtı keçmiş olması və əgər varsa, müvafiq girovun reallaşdırılma imkanlarından.

Digər maliyyə aktivlərinin hər bir sinfinin ədalətli dəyərləri üzrə açıqlamalar üçün Qeyd 26-ya baxın.

12 Digər Aktivlər

Qeyri-maddi aktivlərin və avadanlığın alınması üçün qabaqcadan ödənişlər	114,443
Cəmi digər aktivlər	114,443

31 dekabr 2010-cu il tarixinə 114,443 AZN məbləğində qabaqcadan ödənişlər mühasibat program təminatının, mebel, kompüter və avadanlıqların alınması ilə əlaqədar qabaqcadan ödənilmiş vəsaitləri əks etdirir.

13 Müştəri Hesabları

	2010
Digər hüquqi şəxslər	
- Cari/hesablaşma hesabları	2,852,681
- Müddətli depozitlər	1,032,762
Fiziki şəxslər	
- Cari/tolublı hesablar	3,481,445
- Müddətli depozitlər	4,898,474
Cəmi müştəri hesabları	12,265,362

Müştəri hesablarının iqtisadi sektorlar üzrə bölgüsü aşağıdakı kimiidir:

	31 dekabr 2010	Məbləğ	%
Fiziki şəxslər			
Ticarət və xidmət	8,379,919	68.32%	
Sığorta	35,621	0.29%	
İnşaat	1,065,721	8.69%	
Sənaye	96,471	0.79%	
Nəqliyyat	2,672,546	21.79%	
Digər	291	0.01%	
Cəmi müştəri hesabları	12,265,362	100%	

31 dekabr 2010-cu il tarixində Bankın müştəri hesabında vəsaitinin qalığı 136,000 AZN məbləğindən çox olan 10 müştərisi olmuşdur. Bu müştərilərin vəsaitlərinin ümumi qalığı 9,777,063 AZN olmuşdur ki, bu da ümumilikdə cəmi müştəri hesablarının 80%-ini təşkil etmişdir.

31 dekabr 2010 tarixdə müştəri hesablarının tərkibində zəmanət məktubları üzrə girov kimi saxlanılan 19,372 AZN məbləğində əmanetlər vardır. Qeyd 25-ə baxın.

Müştəri hesablarının hər bir sinfinin ədalətli dəyərləri üzrə açıqlamalar üçün Qeyd 26-ya baxın. Müştəri hesablarının faiz dərəcəsi üzrə analizi Qeyd 23-də açıqlanıb. Əlaqəli tərəflərin hesab qalıqları üzrə məlumat Qeyd 27-də açıqlanıb.

14 Digər Maliyyə Öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəliklərinə aşağıdakılardır:

	2010
Mübadilə əməliyyatları üzrə hesablaşmalar	1,487
Avadanlığın alınmasına görə ödəniləcək məbləğ	8,850
Göstərilmiş xidmətlərə görə ödəniləcək məbləğ	6,169
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	16,506

Digər maliyyə öhdəliklərinin hər bir sinfinin ədalətli dəyərləri üzrə açıqlamalar üçün Qeyd 26-ya baxın.

15 Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2010
Plastik kartların satışından təxiro salılmış gəlir	18,690
Digər öhdəliklər	493
Cəmi digər öhdəliklər	19,183

Bütün yuxarıdakı öhdəliklərin ilin sonundan sonra 12 aydan az vaxtda ödənilməsi gözlənilir.

16 Nizamnamə Kapitalı

	Qüvvədə olan səhmlər	Adı səhmlər	Səhmlər üzrə premiya	İmtiyazlı səhmlər	Cəmi
1 aprel 2010-cu il tarixinə	-	-	-	-	-
Yeni buraxılmış səhmlər	-	12,000	-	-	12,000
31 dekabr 2010-cu il tarixinə	-	12,000	-	-	12,000

Bank 24 fevral 2010-cu il tarixində vergi rəsmiləri tərəfindən açıq səhmdar cəmiyyəti kimi qeydiyyatdan keçib. Bankın ilkin kapitalı 12,000 min AZN olmuş və Bankın təsisçiləri tərəfindən ARMB ilə müxbir hesaba yerləşdirilmişdir. Bank səhmlərini rəsmiləşdirib, lakin emissiya etməyib və Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsində qeydiyyatdan keçirməyib. Bank səhmdar kapitalı Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən rəsmi formada təsdiq olunanadək bu məbləği xüsusi kapital kimi qeyd edir. Səhmdar kapitalının qeydiyyatdan keçirilməsinin hüquqi prosedurlarını başa vurmaq üçün Bank hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN olan 12,000 adı səhmini emissiya üçün rəsmiləşdirib.

17 Faiz Gəlirləri və Xərcləri

	2010
Faiz gəlirləri	
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	710,856
Digər banklarla müxbir hesablar və alınacaq vəsaitlər	173,954
Digər	1,749
Cəmi faiz gəlirləri	886,559
Faiz xərcləri	
Hüquqi şəxslərin müddətli depozitləri	(26,698)
Fiziki şəxslərin müddətli depozitləri	(135,708)
Cəmi faiz xərcləri	(162,406)
Xalis faiz gəlirləri	724,153

18 Haqq və Komissiya Gəlirləri və Xərcləri

	2010
Haqq və komissiya gəlirləri	
- Kassa əməliyyatları üzrə komissiya	268,379
- Hesablaşma əməliyyatları	262,182
- Xarici valyuta ilə əməliyyatlar	19,806
- Plastik kartlarla əməliyyatlar	12,752
- Zəmanət məktubları və akkreditivlər	2,018
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	565,137
Haqq və komissiya xərcləri	
- Hesablaşma əməliyyatları	(19,227)
- Kassa əməliyyatları üzrə komissiya	(4,915)
- Plastik kartlarla əməliyyatlar	(3,825)
- Digər	(1,436)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(29,403)
Xalis haqq və komissiya gəlirləri	535,734

19 İnzibati və Digər Əməliyyat Xərcləri

	Note	2010
İşçilərə sərf olunan xərclər		393,512
Əmək haqqı vergiləri və sosial siğorta ayırmaları		87,046
Peşəkar xidmətlər		28,351
Üzvlük haqları		26,874
İcarə xərcləri		23,500
Reklam və marketinq xərcləri		22,842
Rabitə xərcləri		21,061
Çeklər və Digər Qiymətlilər		17,832
Mühafizə xidmətləri		15,387
Binalar və avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmaları		10,587
Dəftərxana xərcləri		7,425
Məzuniyyət		7,163
Təmir və saxlanma xərcləri		3,372
Kommunal xidmətlər		1,899
Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər		1,090
Digər		9,262
Cəmi inzibati və digər əməliyyat xərcləri		677,203

İşçilərə sərf olunan xərclərə yerli qanunvericiliyə müvafiq olaraq hesablanmış 87,046 AZN məbləğində sosial siğorta ayırmaları daxildir.

20 Mənfəət Vergisi

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

	2010
Cari vergi xərci	-
Təxirə salınmış vergi xərci	102,993
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	102,993

Bankın mənfəətinin böyük hissəsinə tətbiq edilən mənfəət vergisi dərəcəsi 20%-dir.

19 iyun 2009-cu il tarixində Vergi Məccəlesi edilmiş dəyişikliklərə əsasən, 1 yanvar 2010-cu il tarixindən etibarən Azərbaycan Respublikasında mənfəət vergisi dərəcəsi 22%-dən 20%-ə endirilmişdir.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə müvəqqəti fərqlər aşağıdakılardır:

	31 dekabr 2010
Vergi tutulan müvəqqəti fərqlər:	
Banklardan alınacaq vəsaitlər	58,210
Qeyri-maddi aktivlər	3,461
Binalar və avadanlıqlar	62,327
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	390,969
Cəmi vergi tutulan müvəqqəti fərq	514,967
Xalis təxirə salınmış vergi tutulan müvəqqəti fərq	(514,967)
Qanunla müəyyən olunmuş vergi dərəcəsi (01.01.2010 tarixində 20%) üzrə xalis təxirə salınmış vergi öhdəliyi	(102,993)

Bankın Rəhbərliyi maliyyə hesabatlarını ARMB-nın təlimatları əsasında hazırlanır. Sonrakı düzəlişlər BMUS-nın tələblərinə cavab vermək üçün edilir. Bu cür maliyyə məlumatı BMUS-dan kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyata görə fərqlənir. 31 dekabr 2010 tarixində tamamlanan il üzrə bu cür düzəlişin məbləği 449,179 AZN olmuşdur.

BMHS və Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi arasındaki fərqlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının hazırlanması və mənfəət vergisinin hesablanması məqsədilə aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri arasında müvəqqəti fərqlər əmələ gəlir. Bu müvəqqəti fərqlərdəki hərəkətlərin vergi təsiri aşağıda göstərilib və 20% dərəcəsi ilə qeydə alınıb.

31 dekabr 2010-cu il tarixində tamamlanan il üzrə vergi xərcləri və mühasibat gəliri arasındakı əlaqələr aşağıdakı kimi izah edilir:

	31 Dekabr 2010 tarixdə tamamlanan il
Vergidən əvvəlki mənfəət	455,461
Vergi dərəcəsi	20%
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsinə əsasən hesablanmış mənfəət vergisi xərci	91,092
Daimi fərqlərin vergi təsiri	2,191
Tanınmayan vergi zəərərinin gələcəyə ötürülməsi	9,710
Mənfəət vergisi xərci	102,993
Cari mənfəət vergisi xərci	-
Təxirə salınmış vergi öhdəliklərində dəyişiklik	102,993
Mənfəət vergisi xərci	102,993

14 noyabr 2008-ci il tarixində “Bankların, siğorta və təkrarsıgorta şirkətlərinin kapitallaşma səviyyəsinin artırılmasının stimullaşdırılması haqqında” yeni qanun tətbiq edilmişdir. Bu qanuna əsasən bankların, siğorta və təkrarsıgorta şirkətlərinin mənfəətinin nizamnamə kapitalının artırılmasına yönəldilmiş hissəsi 1 yanvar 2009-cu il tarixindən etibarən 3 il müddətində mənfəət vergisindən azad olunmuşdur. Rəhbərlik 31 dekabr 2010-cu il tarixində tamamlanan il üzrə mənfəətin kapitallaşdırılmamamağı qərara almışdır.

21 Səhm üzrə Mənfəət

Səhm üzrə əsas mənfəət, pay səhmləri istisna olmaqla, Bankın səhmdarlarına aid olan xalis mənfəəti və ya zərəri il ərzində dövriyyədə olan adı səhmlərin orta sayına bölməklə hesablanır. Bank səhm üzrə mənfəətin azaldılması effektinə malik olan potensial adı səhmlərə malik deyil. Buna görə, səhm üzrə azaldılmış mənfəət məbləği səhm üzrə əsas mənfəətin məbləğinə bərabərdir.

	31 dekabr 2010
İl üzrə adı səhmlərin sahiblərinə aid olan mənfəət	352,468
İl üzrə mənfəət	352,468
Dövriyyədə olan adı səhmlərin orta sayı	12,000
Adı səhm üzrə əsas mənfəət (bir səhm üzrə AZN ilə)	29.37

22 Seqmentlər üzrə Təhlil

1 aprel 2010-cu il tarixindən etibarən Bank seqmentlər üzrə təhlili BMS 14 “Segment hesabatı” Standartını əvəz etmiş BMHS 8 “Əməliyyat seqmentləri” Standartına əsasən hazırlanır. Cari dövrün maliyyə hesabatlarındakı dəyişiklikləri əks etdirmək məqsədilə keçən ilin müqayisəli rəqəmləri müvafiq şəkildə düzəldilmişdir.

Rəhbərliyin BMHS 8-ə yanaşmasına uyğun olaraq, əməliyyat seqmentləri resursların hesabat seqmentlərinə bölgüsürlülməsi və Bankın fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün məsuliyət daşıyan təsif olan İdarə Heyətinə (əməliyyat məsələləri ilə bağlı əsas qərarları qəbul edən) təqdim edilmiş daxili hesabatlara əsasən hazırlanır. Bankın istifadə etdiyi bütün əməliyyat seqmentləri BMHS 8-də nəzərdə tutulan hesabat seqmenti anlayışına uyğundur.

Bankın fəaliyyəti aşağıdakı əməliyyat seqmentləri üzərində qurulmuşdur:

- Fərdi bank əməliyyatları – fiziki şəxslərə bank xidmətlərinin göstərilməsi, fiziki şəxslər üçün cari hesabların açılması, depozitlərin cəlb edilməsi, pərakəndə investisiya vasitələrinin təqdim edilməsi, dəyərlilərin saxlanması, kredit və debet kartlarının açılması, istehlak və ipoteka kreditlərinin verilməsi.
- Korporativ bank əməliyyatları – müəssisələrin hesablaşma və cari hesabları üzrə xidmətlərin göstərilməsi, depozitlərin qəbul edilməsi, overdraft şəklində kredit vəsaitlərinin təqdim edilməsi, kreditlərin və digər maliyyələşdirmə vəsaitlərinin təqdim edilməsi, xarici valyuta və derivativ maliyyə alətləri üzrə əməliyyatlar.

Əməliyyat seqmentləri arasında əhəmiyyətli gəlir və ya xərc maddələri mövcud deyil. Seqment aktiv və öhdəlikləri, vergi istisna olmaqla, Bankın aktiv və öhdəliklərinin böyük hissəsini təşkil edən əməliyyat aktiv və öhdəliklərdən ibarətdir.

İdare Heyəti yerli uçot qaydaları və daxili hesabatların tələblərinə uyğun hazırlanmış maliyyə məlumatlarını təhlil edir. Həmin maliyyə məlumatları müəyyən aspektlərdə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun şəkildə hazırlanmış məlumatlardan fərqlənir:

- (i) satılan bilən investisiya qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər digər məcmu gəlirlər kimi eks etdirilir;
- (ii) resurslar adətən xəzinədarlıq departamentinin müəyyən etdiyi daxili faiz dərəcələrindən istifadə edilməklə seqmentlər arasında yenidən bölgündürülür. Həmin faiz dərəcələri əsas bazar faiz dərəcələrinə, müqavilədə nəzərdə tutulan kreditlərin ödəmə müddətlərinə və müştəri hesablarındakı qalıqların müşahidə edilən faktiki ödəmə müddətlərinə əsasən müəyyən edilir;
- (iii) mənfəət vergisi seqmentlər üzrə bölgündürlmür;
- (iv) kreditlər üzrə ehtiyatlar BMS 39-da nəzərdə tutulan "baş vermiş zərərlər" modelinə əsasən deyil, rəhbərliyin peşəkar mülahizələrinə və məlumatların mövcudluğuna əsasən uçota alınır;

31 dekabr 2010-cu il tarixində tamamlanan il üzrə Bankın əsas hesabat seqmentləri haqqında məlumat aşağıda təqdim edilir:

	Qeyd	"Korporativ bankçılıq"	"Fərdi bankçılıq"	"Kollektiv xidmətlər"	Cəmi
Üçüncü torəflərdən əldə edilmiş gəlirlər					
Faiz gəlirləri		581,548	18,171	-	599,719
Haqq və komissiya gəlirləri		385,321	146,839	785	532,945
Cəmi seqment mənfəəti		966,869	165,010	785	1,132,664
İnzibati xərclər		(28,351)	(480,558)	(168,293)	(677,203)
Seqment nəticələri		938,517	(315,548)	(167,508)	455,461
Mənfəət vergisi xərci		-	-	(102,993)	(102,993)
Dövr üzrə mənfəət		938,517	(315,548)	(270,502)	352,468
Seqment aktivləri		13,137,688	3,449,437	8,169,387	24,756,512
Bölgündürməmiş aktivlər		-	-	-	-
Cəmi aktivlər		13,137,688	3,449,437	8,169,387	24,756,512
Seqment öhdəlikləri		3,883,153	8,399,039	121,852	12,404,044
Bölgündürməmiş öhdəlik		-	-	-	0
Cəmi öhdəlik		3,883,153	8,399,039	121,852	12,404,044
Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə zərər		-	-	(124,434)	(124,434)
Köhnəlmə və amortasiya		-	-	(10,587)	(10,587)

31 dekabr 2010-cu il tarixində tamamlanan il üzrə seqment aktivləri və öhdəliklərinin əməliyyat seqmentlərinə bölgündürülməsi:

	"Korporativ bankçılıq"	"Fərdi bankçılıq"	"Kollektiv xidmətlər"	Cəmi
AKTİVLƏR:				
Pul və ARMB-da qalıqlar	-	-	-	7,691,841
ARMB-da məcburi ehtiyatlar	-	-	-	46,950
Banklardan alınacaq vəsaitlər	2,905,843	-	-	2,905,843
Müştərilərə verilmiş kreditlər	10,231,845	3,441,076	-	13,672,921
Binalar və avadanlıq	-	-	-	280,832
Qeyri-maddi aktivlər	-	-	-	35,321
Digər maliyyə aktivləri	-	8,361	-	8,361
Digər aktivlər	-	-	-	114,443
Cəmi aktivlər	13,137,688	3,449,437	8,169,387	24,756,512
ÖHDƏLİKLƏR:				
Müştəri hesabları	3,866,323	8,399,039	-	12,265,362
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	-	-	-	102,993
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,487	-	-	16,506
Digər öhdəliklər	15,343	-	-	3,840
Cəmi öhdəliklər	3,883,153	8,399,039	121,852	12,404,044
Xalis Balans hesabatı vəziyyəti	9,254,535	(4,949,602)	8,047,535	12,352,468

Bankın Rəhbərliyi daxili hesabat tələblərini ödəmək üçün hazırlanmış və BMUS əsasında düzəliş edilən maliyyə məlumatını nəzərdən keçirir. Bu cür maliyyə məlumatı BMUS-dan yuxarıdakı cədvəldə göstərildiyi kimi kreditin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyata görə fərqlənir. 31 dekabr 2010 tarixində tamamlanan il üzrə bu cür düzəlişin məbləği 449,179 AZN olmuşdur.

Coğrafi məlumat

Gəlirlər Azərbaycan Respublikasına aid edilir və müştərilərin məkanı əsasında paylaşıdırılır. Bankın Maliyyə alətlərinindən başqa bütün uzunmüddəli aktivləri Azərbaycan Respublikası ərazisində yerləşir.

23 Maliyyə Risklərinin İdarə Edilməsi

Bank daxilində risklərin idarə edilməsi maliyyə riskləri (kredit, bazar, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirilir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd, bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Kredit riski. Maliyyə aləti üzrə əməliyyat aparan bir tərəf öz öhdəliyini yerinə yetirməməsi nəticəsində digər tərəfə maliyyə zərəri vurduqda, Bank kredit riskinə məruz qalır. Kredit riski Bankın qarşı tərəflərlə həyata keçirdiyi kredit və digər əməliyyatlar nəticəsində ortaya çıxır ki, bu da maliyyə aktivlərinin yaranmasına götürüb çıxarıır.

Bankın kredit riskinə qarşı maksimum məruz qalma dərəcəsi maliyyə vəziyyətinin konsolidasiya edilmiş hesabatında maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərində eks edilib. Aktiv və öhdəliklərin mümkün qarşılıqlı əlaqəsinin potensial kredit riskinə məruz qalma dərəcəsinin azaldılmasına yönəldilmiş təsiri vacib nəzərə çarpan deyil. Krediti artırmaq üçün zəmanət və öhdəliklər üzrə kredit riskinə maksimum məruz qalma dərəcəsi öhdəliyin məbləğidir.

Bank məruz qaldığı kredit risklərinin səviyyələrini bir borc alan, yaxud borc alanlar qrupu və coğrafi, sənaye seqmentləri üzrə qəbul etdiyi risk məbləğinə limitlər qoymaqla strukturlaşdırılır. Məhsul və sənaye sektorları üzrə kredit riski səviyyəsinə limitlər dövrü olaraq rəhbərlik tərfindən təsdiq olunur. Belə risklərə dövrilik əsasında nəzarət olunur və illik, yaxud daha tez müddədə nəzərdən keçirilir.

Müvafiq müştəri əlaqələri menecərləri tərəfindən verilən kredit sıfarişləri kredit limitinin təsdiq olunması üçün münsəb kredit komitəsinə yönəldilir. Kredit riskinə məruz qalma məsələləri də həmçinin, girov, korporativ və şəxsi zəmanətləri əldə etməklə müəyyən dərəcədə təşkil olunur.

Kredit riskinin monitorinqi məqsədləri üçün kredit departamentinin işçiləri müştərinin fəaliyyətinin və maliyyə göstərilərinin ətraflı təhlili əsasında müntəzəm olaraq hesabatlar hazırlanırlar. Ödəmə qabiliyyəti aşağı olan müştərilər ilə bağlı əhəmiyyətli risklər haqqında məlumat İdarə Heyətinin nəzərinə çatdırılır və onun tərəfindən təhlil edilir. Bank kredit

riskinin monitorinqi üçün rəsmiləşdirilmiş daxili kredit reytinglərindən istifadə etmir. Rəhbərlik vaxtı keçmiş kreditlərə xüsusi nəzarət edir.

Bankın kredit departamenti kredit qalıqlarının ödəmə müddətləri üzrə təhlil aparır və vaxtı keçmiş kreditlərə xüsusi nəzarət edir. Bununla əlaqədar olaraq, rəhbərlik kreditlərin ödəmə müddətləri və kredit riski haqqında məlumatları təqdim edir.

Balansdankənar maliyyə alətləri üzrə kredit riski həmin maliyyə aləti üzrə əməliyyatların digər iştirakçısı tərəfindən müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi nəticəsində zərərin yaranması ehtimalı kimi müəyyən edilir. Bank şərti öhdəlikləri və balans üzrə maliyyə alətləri ilə əlaqədar əməliyyatların təsdiqlənməsi prosedurları, riskləri məhdudlaşdırılan limitlərdən istifadə və monitoring prosedurlarına əsaslanan eyni kredit siyasetini tətbiq edir.

Balans hesabatında eks olunan aktivlər üzrə kredit riskinə məruz qalma ehtimalı aşağıdakı kimidir:

2010

Müştörlərə verilmiş kreditlər və avanslar:

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər:

- Avtomobil kreditləri	2,352,136
- İstehlak kreditləri	713,810
- İşçilərə verilmiş kreditlər	212,074
- İpoteka kreditləri	81,103
- Dövriyyə kapitalı	76,658
- Kredit kartları	5,294

Hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər:

- İri yeni borcalanlar	9,444,040
- Orta həcmli müəssisələrə verilmiş kreditlər	912,240
- Digər	

Banklardan alınacaq vəsaitlər

Banklara verilmiş kreditlər	503,333
Cəmi	14,176,254

Balansdan kənar hesablar üzrə kredit riskinə məruz qalma ehtimalı aşağıdakı kimidir:

Maksimum məruzqalma
2010

Maliyyə zəmanətləri	360,699
Kredit verilməsi üzrə razlaşmalar və digər kreditlə bağlı öhdəliklər	1,573,534
31 dekabr 2010-cu il tarixə	1,934,233

Girov təminatı və ya kreditin keyfiyyətini yaxşılaşdırıran digər tədbirləri nəzərə almadan, 31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bankın məruz qaldığı kredit riski üzrə ən əlverişsiz ssenari yuxarıdağı cədvəldə təqdim edilir. Balansdakı aktivlər üzrə yuxarıdağı cədvəldə göstərilən risklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda eks etdirilən xalis balans dəyərinə əsaslanır.

Girovun qiymətləndirilməsi müstəqil peşəkar şirkətlər və girovun növü və verilmiş kreditin məbləğindən asılı olaraq Bankın peşəkar əməkdaşları tərəfindən aparılır.

Balansdankənar maliyyə alətləri üzrə kredit riski həmin maliyyə aləti üzrə əməliyyatların digər iştirakçısı tərəfindən müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi nəticəsində zərərin yaranması ehtimalı kimi müəyyən edilir. Bank şərti öhdəlikləri və balans üzrə maliyyə alətləri ilə əlaqədar əməliyyatların təsdiqlənməsi prosedurları, riskləri məhdudlaşdırılan limitlərdən istifadə və monitoring prosedurlarına əsaslanan eyni kredit siyasetini tətbiq edir.

Bazar riski. Bank bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz, valyuta və pay alətləri üzrə açıq mövqelər ilə əlaqədar bazar risklərinə məruz qalır. İdarə Heyəti qəbul edilə bilən risklərin səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir. Buna baxmayaraq, bu cür yanaşmadan istifadə edilməsi bazarda daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verdiyi halda, müəyyən edilmiş limitlərdən artıq zərərlərin yaranmasına qarşısını alır.

Xarici valyuta riski. Rəhbərlik xarici valyuta riski ilə bağlı hər bir valyuta üzrə və ümumilikdə risklərin səviyyəsi ilə əlaqədar günün sonuna, həmçinin bir gün ərzində limitlər müəyyən edir və bu limitlər gündəlik nəzarət edir.

Xarici valyuta riski ilə əlaqədar Bankın risk siyasetinin əsas elementi hər hansı valyuta üzrə diliq əməliyyatlarının aparılması üçün planlaşdırılmış cəhdin olmamasıdır. Nadir hallarda açıq valyuta mövqelərinin baş vermesi yalnız fealiyyətin normal nəticəsində ortaya çıxır. Bank aktiv və passivlərini valyutalar üzrə uyğunlaşdırmaq üçün bütün səylərindən istifadə edir.

İLLİK HESABAT 2010

Bankın məruz qaldığı xarici valyuta riski həmçinin ARMB-nin normativ tələblərinə uyğun olaraq tənzimlənir. Bu normativlərə əsasən Bankın hər-hansı bir xarici valyuta üzrə açıq valyuta mövqeyi Bankın məcmu kapitalının 10%-dən, bütün xarici valyutalar üzrə isə 20%-dən artıq olmamalıdır.

Hesabat dövrünün sonunda Bankın məruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə eks olunur:

	31 dekabr 2010-cu il tarixa		
	Pul maliyyə aktivləri	Pul maliyyə öhdəlikləri	Xalis mövqe
AZN	17,124,734	5,656,640	11,468,094
ABŞ dolları	7,090,828	6,588,175	502,653
Avro	24,821	13,543	11,278
B. Britaniya funtu	77,573	23,318	54,255
Digər	7,960	192	7,768
Cəmi	24,325,916	12,281,868	12,044,048

Yuxarıdakı cədvələ yalnız pul aktivləri və öhdəlikləri daxildir. Bank hesab edir ki, səhm alətləri üzrə investisiyalar və qeyri-maddi aktivlər əhəmiyyətli valyuta riskinin yaranmasına gətirib çıxarmır. Derivativlər valyuta forward möqavilələriň eks etdirir.

Bütün digər dəyişənlərin sabit qalması şətilə, hesabat dövrünün sonunda tətbiq edilən valyuta məzənnələrindəki mümkün dəyişikliklər nəticəsində mənfəət/zərər və kapitalda dəyişikliklər aşağıdakı cədvəldə eks etdirilir:

	31 dekabr 2010	
	Mənfəət və ya zərərə təsir	
ABŞ dollarının 2% möhkəmlənməsi	10,053	
ABŞ dollarının 2% zəifləməsi	(10,053)	
Avronun 10% möhkəmlənməsi	1,128	
Avronun 10% zəifləməsi	(1,128)	
Cəmi		

Valyuta məzənnələrindəki bu cür dəyişikliklərin Bankın mənfəət və ya zərərinə təsirindən başqa, kapitala hər hansı təsiri yoxdur.

Risk, yalnız Bankın funksional valyutasından fərqli valyutalarda ifadə olunan pul qalıqları üçün hesablanır.

The Bank discloses only the effects of the changes at the limits of the reasonably possible range of the relevant risk variable, rather than all reasonably possible changes.

Faiz dərəcəsi riski. Bank bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlerinin hərəkətinə təsiri ilə əlaqədar riskə məruz qalır. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları arta bilər, lakin faiz dərəcələri üzrə gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdiyi təqdirdə faiz marjaları həmçinin azala və ya zərərin yaranmasına səbəb ola bilər. Rəhbərlik faiz dərəcələrinin dəyişməsinin qəbul edilə bilən səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə hər gün nəzarət edir.

Bank öz maliyyə alətləri üzrə faiz dərəcələrinə nəzarət edir. Bankın baş rəhbərliyi tərəfindən təhlil edilmiş hesabatlara əsaslanan faiz dərəcələri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

In % p.a.	AZN	USD
Aktivlər		
Müştörlərə verilmiş kreditlər və avanslar	15.59%	18.88%
Öhdəliklər		
Müştəri hesabları (müddətli depozitlər)	11.84%	13.60%

Coğrafi risk. 31 dekabr 2010-cu il tarixində Bankın aktiv və öhdəliklərinin coğrafi təhlili aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	Digər MDB ölkələri	İƏİT-yə üzv olan ölkələr	İƏİT-yə üzv olmayan ölkələr	31 dekabr 2010 Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,624,997	-	3,066,844	-	7,691,841
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	46,950	-	-	-	46,950
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	2,905,843	-	-	-	2,905,843
Müştərilərə verilmiş kreditlər	13,672,921	-	-	-	13,672,921
Binalar və avadanlıq	280,832	-	-	-	280,832
Qeyri-maddi aktivlər	35,321	-	-	-	35,321
Digər maliyyə aktivləri	8,361	-	-	-	8,361
Digər aktivlər	114,443	-	-	-	114,443
CƏMİ AKTİVLƏR	21,689,668	-	3,066,844	-	24,756,512
ÖHDƏLİKLƏR					
Müştəri hesabları	12,265,362	-	-	-	12,265,362
Təxiro salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	102,993	-	-	-	102,993
Digər maliyyə öhdəlikləri	16,506	-	-	-	16,506
Digər öhdəliklər	19,183	-	-	-	19,183
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR	12,404,044	-	-	-	12,404,044
XALIS MÖVQE	9,285,623	-	3,066,844	-	12,352,468

Digər risk koncentrasiyaları. Rəhbərlik, verilmiş kreditlərin ümumi məbləği xalis aktivlərin 10%-dən yuxarı olan borcaalanlar haqqında məlumatları əks etdirən hesabatlara əsasən kredit riski üzrə konsentrasiyaya nəzarət edir və bu cür məlumatları açıqlayır.

Rəhbərlik hesabat tarixində məruz qaldığı risklər üzrə kəmiyyət göstəricilərini qiymətləndirərək risk konsentrasiyalarını müəyyən edir. Bu açıqlama, Bank daxilində əsas rəhbər işçilərə təqdim edilmiş məlumatlara əsaslanır və xarici valyuta, kredit və faiz riskləri üzrə konsentrasiya təhlillərini əks etdirir.

Likvidlik riski. Likvidlik riski Bankın maliyyə öhdəliklərindən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsində Bankın çətinliklərlə üzləşəcəyi riskdir. Buraya depozitlərin geri götürülməsi tələblərinə cavab vermək və faktiki olaraq ödəmə vaxtı çatmış maliyyə alətləri ilə üzrə digər maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması aiddir. Likvidlik riski aktivlər üzrə əməliyyatların yerinə yetirilmə müddətinin passivlər üzrə əməliyyatların ödəmə müddətləri ilə uzlaşmadığı hallarda ortaya çıxır. Bankın Rəhbərliyinin fikrincə aktiv və passivlərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğunu maliyyə təşkilatlarının idarə olunması üçün əsas amillərdir. Likvidlik risklərinin idarə edilməsi məqsədilə, Bank aktiv/passivlərin idarə edilməsi prosesinin bir hissəsi kimi müştərilərin və bankların əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə hər gün nəzarət edir.

Depozitlərin geri götürülməsi tələblərinə cavab vermək və həmçinin normal və gərgin vəziyyətdə depozitlərin ödənilməsinə təmin etmək üçün İdarə Heyəti və Müşahidə Şurası bankalarası və digər borc vəsaitlərinin minimum səviyyəsi üzrə və ödəmə müddəti başa çatan vəsaitlərin minimum səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir. Onlar həmçinin passiv bazasının diversifikasiya riski üzrə parametrlər müəyyən edir. Bank əsasən digər banklara ödəniləcək vəsaitlərdən, hüquq/fiziki şəxslərdən cəlb edilmiş depozitlərdən və borc qiyməti kağızlarından ibarət olan davamlı maliyyələşdirmə bazasının saxlanması və həmçinin likvidlik üzrə gözlənilməyən tələblərin tez bir zamanda və asanlıqla yerinə yetirilməsi imkanına malik olmaq üçün likvid aktivlərin diversifikasiya edilmiş portfellərinə sərmayə qoymağa çalışır. Bankda likvidliyin idarə edilməsi aşağıdakı tədbirlərin həyata keçirilməsinə tələb edir: öhdəliklərin ödəmə müddətində yerinə yetirilməsi üçün zəuri olan likvid aktivlər üzrə təhlilin aparılması; müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrindən istifadənin təmin edilməsi; maliyyələşdirmə ilə bağlı problem-lərin yaranacağı təqdirdə planların mövcud olması və qanunvericilikdə nəzərdə tutulan balans üzrə likvidlik əmsallarına riayət edilməsinə nəzarətin aparılması. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğun olaraq Bank ayda minimum otuz faiz ani likvidlik əmsali hesablayır. 31 dekabr 2010-cu il tarixinə faktiki əmsal 63,1% təşkil etmişdir.

Gündəlik likvidlik Aktiv və Passivlərin İdarə Edilməsi Komitəsi tərəfindən təyin edilmiş və İdarə Heyəti tərəfindən nəzarət edilən təfərrüatlı cədvəl əsasında Xəzinədarlıq departamenti tərəfindən təmin edilir. Bank izafə likvidliyin maliyyətini optimallaşdırarkən aktivlərdəki artımı ödəmək məqsədi ilə kifayət qədər pul vəsaiti və ya onların ekvivalentlərinin mövcud olmasına, passivlərdəki azalmaya və digər qanuni tələblərin yerinə yetirilməsinə xüsusi diqqət yetirərək gündəlik likvidlik riskinə nəzarət edir və hesabat verir.

Likvidlik risklərinin idarə edilməsi məqsədilə, Bank aktiv və passivlərin idarə edilməsi prosesi çərçivəsində müştərilərin və bankların əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə gündəlik nəzarət edir. Bank, həmçinin ARMB-nin müəyyən etdiyi minimal likvidlik tələblərinə riayət etməlidir.

ARMB minimum likvidlik səviyyəsini müəyyən etmişdir. 31 dekabr 2010-cu il tarixinə Rəhbərlik Bank tərəfindən bu tələblərə riayət edildiyini hesab edir.

Bankın likvidlik siyasəti aşağıdakılardan ibarətdir:

- Pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması və müxtəlif vaxt çərçivələrində likvidliyin təmin edilməsi üçün lazımi likvid aktivlərin səviyyəsinin saxlanması;
- Bankın strateji məqsədlərinə uyğun maliyyə planının hazırlanması;
- Müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrinin saxlanması və beləliklə, Bankın ölkədaxili və xarici mənbələrdən borc almaq imkanlarının artırılması;
- Yüksək likvidli və yüksək keyfiyyətli aktivlərin saxlanması;
- Məhsul bazasının vaxt çərçivələrində mövcud maliyyələşdirmə mənbələrinə uyğunlaşdırılması;
- Yerli qanunvericilik tələblərinə uyğun olaraq likvidlik əmsallarına gündəlik monitorinq; və
- Aktiv və passivlər strukturunun vaxt çərçivələrinə dək daimi monitorinqi.

Bankın Xəzinədarlıq Departamentinin funksiyaları aşağıdakılardır:

- ARMB-nin likvidlik tələbləri və həmçinin xarici maliyyələşdirmə mənbələri ilə sazişlərdəki likvidlik ilə bağlı xüsusi şərtlərə uyğunluq;
- Rəhbərliyə gündəlik hesabatlar, o cümlədən əsas valyutalarda (AZN, ABŞ dolları, Avro) pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı proqnozların səviyyəsi, pul vəsaitlərinin mövqeləri, balansdakı dəyişikliklər haqqında rəhbərliyə hesabatların hazırlanması;
- Likvid aktivlərin səviyyəsinə daimi nəzarət/monitorinq;
- Depozit və digər passivlərin konsentrasiyaları üzrə monitorinq; və
- Gərgin vəziyyətlərdə likvidliyin təmin edilməsi üçün pul vəsaitlərinin ani artımı üzrə planın tərtib edilməsi.

APİK, Bankın likvidlik mövqeyinin Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən düzgün şəkildə idarə edilməsini təmin edir. Bu fəaliyyət üzrə nəzarətə görə Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti məsuliyyət daşıyır. Likvidlik mövqeləri və onların idarə edilməsi ilə bağlı qərarlar İdarə Heyəti tərəfindən qəbul olunur. Maliyyələşdirmə planları Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilir. 31 dekabr 2010-cu il tarixində maliyyə alətlərinin ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıda göstərilir:

	Orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aydan az	1-3 ay ərzində	3dan 1 ilədək	1-5 il ərzində	Qeyri-müəyyən müddət	31 dekabr 2010 Cəmi
AKTİVLƏR							
Banklardan alınacaq vəsait	9%	527,819	40,008	2,580,038	2,700	-	3,150,565
Müştərilərə kreditlər	26%	3,236,058	6,315,662	5,233,054	2,872,859	-	17,657,633
Cəmi faiz götərən aktivlər	3,763,877	6,355,671	7,813,092	2,875,559		-	20,808,198
Pul və ARMB-dakı qalıqlar	7,691,841	-	-	-	-	46,950	7,738,791
Banklardan alınacaq vəsait	-	-	-	-	-	-	-
Binalar və avadanlıqlar	-	-	-	-	-	280,832	280,832
Qeyri-maddi aktivlər	-	-	-	-	-	35,321	35,321
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	8,361	8,361
Digər aktivlər	-	-	-	-	-	114442,7	114,443
Cəmi Aktivlər	11,455,718	6,355,671	7,813,092	2,875,559		485,907	28,985,946
ÖHDƏLİKLƏR							
Müştəri hesabları	15,19%	127,756	99,510	4,494,226	887,654	-	5,609,146
Cəmi faiz götərən öhdəliklər	127,756	99,510	4,494,226	887,654		-	5,609,146
Müştəri hesabları	6,334,126	-	-	-	-	-	6,334,126
Təxiro salınmış vergi öhdəliyi	-	-	-	-	-	-	102,993
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	-	16,506
Digər öhdəliklər	-	-	-	-	-	-	19,184
Cəmi öhdəliklər	6,461,881	99,510	4,494,226	887,654		138,683	12,081,954
Likvidlik çatışmazlığı	4,993,837	6,256,161	3,318,866	1,987,905	-	347,224	16,903,992
Faiz həssaslığı çatışmazlığı	3,636,121	6,256,161	3,318,866	1,987,905	-	-	-
Kumulyativ faiz	3,636,121	9,892,282	13,211,147	15,199,052	-	-	-

Bank, likvidliyin idarə edilməsi üçün yuxarıda göstərilən diskont edilməmiş ödəmə müddətlərindən istifadə etmir. Bunun əvəzində Bank, 31 dekabr 2010-cu il tarixinə aşağıdakı cədvəldə əks etdirilən gözlənilən ödəmə müddətlərinə nəzarət edir:

	Orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aydan az	1-3 ay ərzində	3ydan 1 ilədək	1-5 il ərzində	Qeyri-müəyyən müddət	31 dekabr 2010 Cəmi
AKTİVLƏR							
Banklardan alınacaq vəsait	721,567	436,448	1,745,836	1,992	-	2,905,843	
Müştərilərə kreditlər	2,815,226	5,468,306	3,391,300	2,122,523	(124,434)	13,672,921	
Cəmi faiz götürən aktivlər	3,536,793	5,904,754	5,137,136	2,124,515	(124,434)	16,578,764	
Pul və ARMB-dakı qalıqlar	7,691,841	-	-	-	46,950	7,738,791	
Banklardan alınacaq vəsait	-	-	-	-	-	-	
Binalar və avadanlıqlar	-	-	-	-	280,832	280,832	
Qeyri-maddi aktivlər	-	-	-	-	35,321	35,321	
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	8,361	8,361	
Digər aktivlər	-	-	-	-	114,442.7	114,443	
Cəmi Aktivlər	11,228,634	5,904,754	5,137,136	2,124,515	361,473	24,756,512	
ÖHDƏLİKLƏR							
Müştəri hesabları	78,001	-	5,052,495	800,740	-	5,931,236	
Cəmi faiz götürən öhdəliklər	78,001	0	5,052,495	800,740	-	5,931,236	
Müştəri hesabları	6,334,126	-	-	-	-	6,334,126	
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	-	-	-	-	102,993	102,993	
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	16,506	16,506	
Digər öhdəliklər	-	-	-	-	19,183	19,183	
Cəmi öhdəliklər	6,412,126	0	5,052,495	800,740	138,683	12,404,044	
Likvidlik çatışmazlığı	4,816,508	5,904,754	84,641	1,323,775	222,790	12,352,468	

Bankın Rəhbərliyinin fikrincə aktiv və passivlərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğunu Bankın idarə olunması üçün əsas amillərdir. Ümumiyyətlə, banklarda bu göstəricilərə tam uyğunluq təmin edilmir. Belə ki, əməliyyatlar çox zaman qeyri-müəyyən müddətə aparılır və fərqli xarakter daşıyır. Bu göstəricilər üzrə uyğunsuzluq potensial olaraq gəlirliliyi artırı, lakin eyni zamanda zərərin baş vermə riskini yüksəldə bilər. Aktiv və passivlərin ödəmə müddətləri, eləcə də ödəmə müddətləri tamamlandıqdan sonra faiz hesablanan passivlərin münasib dəyərlə əvəz edilməsi imkanı, Bankın likvidliyinin və faiz dərəcələri və mübadilə məzənnələrinin dəyişəcəyi halda onun risklərinin qiymətləndirilməsi üçün əsas amillər hesab olunur.

Rəhbərliyinin fikrincə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən maliyyə təşkilatları üçün mövcud olan əlverişli makroiqtisadi şərait, pul vəsaitləri üzrə müsbət daxilolmalar, əməliyyatların gəlirliliyi və tələb olunduqda mövcud olan maliyyə resurslarından istifadə nəticəsində likvidlik üzrə uyğunsuzluqdan yaranan risklər əhəmiyyətli dərəcədə azalır.

Həmin vəsaitlərin əmanətçilərin sayına və növünə görə diversifikasiyası, eləcə də Bankın keçmiş təcrübəsi göstərir ki, bu cür vəsaitlər Bankın fəaliyyəti üçün uzunmüddətli və sabit maliyyə mənbəyi yaradır. Yuxarıdakı cədvəldə müştəri hesabları müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinə görə göstərilmişdir. Lakin, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq fiziki şəxslər öz depozitləri üzrə hesablanmış faizləri itirmək şərtidə, həmin depozitləri ödəmə müddətindən əvvəl geri götürə bilərlər.

Zəmanətlər və akkreditivlər üzrə likvidlik tələbləri yuxarıdakı ödəmə müddətləri üzrə təhlidə göstərilən müvafiq öhdəliklərin məbləğindən çox aşağıdır. Belə ki, Bank adətən müqavilələrə əsasən vəsaitlərin üçüncü şəxslər tərəfindən tələb edilməsini proqnozlaşdırır. Yuxarıdakı cədvəldə göstərilən kreditlərin verilməsi üzrə müqavilələrde nəzərdə tutulan öhdəliklərin ümumi məbləği gələcəkdə ödənilməsi tələb olunan nağd vəsaitləri mütləq şəkildə eks etdirir. Belə ki, bu cür öhdəliklərin eksər hissəsi onların ödəmə müddətlərinin başa çatmasına əvvəl ləğv oluna bilər.

24 Kapitalın İdarə Edilməsi

Kapitalın idarə olunmasında Bankın məqsədi Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının ("ARMB") kapitalın məbləği ilə bağlı müəyyən etdiyi tələblərə riayət edilməsini, Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin və kapitalın adekvatlığı əmsalının 12% həcmində saxlanılması üçün kifayət qədər kapital bazasının saxlanılmasını təmin etməkdir. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının müəyyən etdiyi kapital adekvatlığı əmsallarına riayət edilməsinə Bankın İdarə Heyətinin Sədri, Baş Mühasib, Daxili Audit Departamentinin Direktoru və Müşahidə Şurasının Sədri tərəfindən baxılmış və təsdiqlənmiş müvafiq hesablamalardan ibarət aylıq hesabatlar vasitəsilə nəzarət edilir. Kapitalın idarə olunmasının digər məqsədləri hər il qiymətləndirilir.

ARMB-nin kapitalın məbləği ilə bağlı mövcud tələblərinə görə banklar: (a) məcmu kapitalın minimum məbləğini 10,000,000 min AZN həcmində saxlamalı; (b) məcmu kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülümiş aktivlərə nisbətini ("məcmu

kapitalın adekvatlığı əmsalı") minimum 12% və (c) 1-ci dərəcəli kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülümiş aktivlərə nisbətini ("1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlığı əmsalı") minimum 6% və ya yuxarı saxlanılmasını təmin etməlidir.

ARMB-nin məcmu kapital adekvatlığı əmsallarının hesablanması məqsədilə, 31 dekabr 2010-cu il tarixinə Bankın məcmu kapitalı 12,272,750 min AZN təşkil edir.

Rəhbərlik 31 dekabr 2010-cu il tarixində Bank tərəfindən ARMB-nin kapitalın adekvatlığı əmsalına və kapitalın məbləği ilə bağlı bütün kənar qurumların tələblərinə riayət edildiyini hesab edir.

Bank həmçinin Kapitalın Qiymətləndirilməsi və Kapital Standartları haqqında Beynəlxalq Konvergensiya (aprel 1998-ci il tarixinde yenidən işlənmişdir) və "Bazel I" adlanan bazar risklərini eks etdirən Kapital haqqında Basel Sazişinə Əlavədə (noyabr 2005-ci ildə yenidən işlənmişdir) müəyyən edilən Basel sazişinin tələbləri əsasında hesablanmış kapitalın adekvatlığı səviyyəsinə nəzarət edir. Bankın Basel Sazişi əsasında hesablanmış kapital strukturu aşağıdakılardır:

2010

1-ci dərəcəli kapital

Nizamnamə kapitalı 12,000,000

Cəmi 1-ci dərəcəli kapital 12,000,000

2-ci dərəcəli kapital

Bölüşdürülməmiş mənfəət 352,468

Kapital ehtiyatları 124,434

Cəmi 2-ci dərəcəli kapital 476,902

Məcmu kapital 12,476,902

25 Şərti Öhdəliklər

Kapital məsəfələri ilə bağlı öhdəliklər. 31 dekabr 2010-cu il tarixində Bankın binaları və avadanlıqları, yaxud hər hansı digər sahəsi ilə əlaqədər olaraq müqavilə üzrə kapital məsəfələri ilə bağlı öhdəlikləri olmamışdır.

Əməliyyat lizinqi ilə bağlı öhdəliklər. 31 dekabr 2010-cu il tarixində Bankın ləğv oluna bilməyən əməliyyat lizinqi ilə bağlı əhəmiyyətli öhdəlikləri olmamışdır.

Məhkəmə prosedurları. Vaxtaşırı olaraq və adı fəaliyyət gedisiində Banka qarşı irəli sürüle biləcək iddialarla əlaqədar Rəhbərlik öz təxminlərinə, daxili və peşəkarların məsləhətlərinə əsasən hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq hazırkı maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi. Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərhlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Rəhbərlik hesab edir ki, onun tərəfindən müvafiq qanunvericiliyin şəhəri düzgündür və vergi, xarici valyuta və gömrükli bağlı Bankın mövqeləri qorunacaqdır.

Kreditlərlə bağlı öhdəliklər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

2010

Zəmanət məktubları 360,699

İstifadə edilməmiş kredit xətləri 1,573,534

Cəmi kreditlərlə bağlı öhdəliklər 1,934,233

İstifadə edilməmiş kredit xətləri, akkreditivlər və zəmanətlər üzrə müqavilədə nəzərdə tutulan ümumi borc məbləği mütləq şəkildə pul vəsaitləri üzrə gələcək tələbləri eks etdirir, belə ki, həmin öhdəliklərin müddəti borcalana vəsaitlər təqdim edilmədən başa çata və ya ləğv oluna bilər. Kreditlərlə bağlı öhdəliklər aşağıdakı valyutalarda ifadə olunmuşdur:

2010

Azərbaycan manatı 1,934,233

Cəmi 1,934,233

26 Maliyyə Alətlərinin Ədalətli Dəyəri

Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bildiyi məbləği eks etdirir və ən yaxşı olaraq aktiv bazar qiyməti ilə təsdiqlənir.

Maliyyə alətlərinin texmin edilən ədaləti dəyəri Bank tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından (əgər mövcud olarsa) və müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Lakin, texmin edilən ədaləti dəyərin müəyyən edilməsi üçün bazar məlumatını şərh edərkən peşkar mülahizələr irəli sürmək tələb edilir. Azərbaycan Respublikasında inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas xüsusiyyətlər müşahidə olunmaqdadır, lakin iqtisadi şərtlər maliyyə bazarlarında aktiviliyin həcmini məhdudlaşdırmaqdadır. Bazar qiymətləri köhnəlmış ola bilər və ya aşağı qiymətlərlə satışın dəyərini əks etdirə bilər və bu səbəbdən maliyyə alətlərinin ədaləti dəyərini əks etdirməyə bilər. Maliyyə alətlərinin ədaləti dəyərini müəyyən edərkən Rəhbərlik bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə edir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınan maliyyə alətlərinin ədaləti dəyəri. 31 dekabr 2010-cu il tarixdə amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınan maliyyə alətlərinin ədaləti dəyəri aşağıda göstərilir:

	2010	
	Balans dəyəri	Ədaləti dəyər
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ		
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7,691,841	7,691,841
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyatlar	46,950	46,950
Müştərilərə verilmiş kredit və avanslar		
- Korporativ kreditlər	10,231,845	10,231,845
- Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər	3,441,076	3,441,076
AMORTİZASIYA OLUNMUŞ MAYA DƏYƏRİNDE		
QEYDƏ ALINAN MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	13,672,921	13,672,921

	2010	
	Balans dəyəri	Ədaləti dəyər
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ		
Müştəri hesabları		
Fiziki və hüquqi şəxslərin müddətli depozitləri	12,265,362	12,265,362
Digər maliyyə öhdəlikləri	19,183	19,183
AMORTİZASIYA OLUNMUŞ MAYA DƏYƏRİNDE		
QEYDƏ ALINAN MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	12,284,545	12,284,545

Rəhbərlik maliyyə alətlərini kateqoriyalara ayırankən, ədaləti dəyər icarxiyasından istifadə edərək hesablamalar tətbiq edir. Əgər ədaləti dəyər ölçülümsəi müşahidə edilən datalardan istifadə edirsə və bu məlumatlar əhəmiyyətli düzəlişləri olunmasını tələb edirsə, o zaman həmin ölçülmə 3-cü dərəcəli ölçülmə hesab edilir. Bütünlükdə, qiymətləndirmənin əhəmiyyəti ədaləti dəyər ölçülməsinə qarşı dəyərləndirilir.

Ədaləti dəyəri müəyyən edərkən istifadə edilən üsullar və cəhətməllər.

Ədaləti dəyər məcburi satış və ya ləğvetmə halları isticna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bildiyi məbləği əks etdirir və ən yaxşı olaraq fəal bazar qiyməti ilə təsdiqlənir. Bazar qiymətləri mövcud olmadıqda, Bank qiymətləndirmə üsullarından istifadə etmişdir. Fəal bazar qiyməti olmayan dəyişkən faizli maliyyə alətlərinin ədaləti dəyəri təxminən onların balans dəyərinə bərabərdir. Fəal bazar qiyməti olmayan sabit faizli maliyyə alətlərinin ədaləti dəyəri analoji kredit riskinə və ödəmə müddətinə malik yeni alətlər üçün mövcud faiz dərəcələrini tətbiq etməklə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti metoduna əsaslanır.

Istifadə edilmiş diskont dərəcələri maliyyə alətinin valyutasından, ödəmə müddətindən və qarşı tərəfin kredit riskindən asılıdır. Bu dərəcələrin təhlili aşağıda göstərilir:

	31 dekabr 2010
<i>Digər banklardan alınacaq vəsaitlər</i>	
Digər banklarda qısa-müddətli depozitlər	2% - 14% p.a.
Müştərilərə verilmiş kreditlər	
Korporativ kreditlər	13% - 24% p.a.
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər	15% - 35% p.a.
Müştəri hesabları	
- Fiziki şəxslərin müddətli depozitləri	7% - 14% p.a.
Digər borca alınmış vəsaitlər	
- Şirkətlərdən/dövlət agentliklərindən alınmış müddətli borclar	2% - 14% p.a.

27 Əlaqəli Tərəflərlə Əməliyyatlar

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, onlar eyni Bankın nəzarəti altında olsun və ya onlardan biri digərinə nəzarət edə bilsin və yaxud maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasındaki münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin yalnız hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa da diqqət yetirilir.

31 dekabr 2010-cu il tarixində tamamlanan il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və xərclər aşağıda göstərilir:

Azərbaycan Manatı ilə	31-Dec-10	
	Əlaqəli tərəflər üzrə qalıqlar	Maliyyə hesablarının başlıqlarına görə məcmu kateqoriya
Müştərilərə verilmiş kreditlər		13,797,355
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr		-
- müəssisənin və ya baş müəssisənin əsas idarəedici heyəti	212,074	
Dəyərsizləşmə zərərləri üzrə ehtiyat		(124,434)
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr		-
- müəssisənin və ya baş müəssisənin əsas idarəedici heyəti		-
Müştəri hesabları		12,265,362
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr		656,697
- müəssisənin və ya baş müəssisənin əsas idarəedici heyəti		9,493
Faiz gəlirləri		886,559
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr		-
- müəssisənin və ya baş müəssisənin əsas idarəedici heyəti	(9,493)	
Faiz xərcləri		(162,406)
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr		(32,739)
- müəssisənin və ya baş müəssisənin əsas idarəedici heyəti		(124,434)
Ehtimal edilən zərər üzrə ehtiyat		-
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr		-
- müəssisənin və ya baş müəssisənin əsas idarəedici heyəti		-
Haqq və komissiya gəlirləri		565,137
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr		1,098
- müəssisənin və ya baş müəssisənin əsas idarəedici heyəti		(181,469)
Əməliyyat xərcləri		(677,202)
- bank üzərində əhəmiyyətli təsiri və ya birgə nəzarəti olan müəssisələr		
- müəssisənin və ya baş müəssisənin əsas idarəedici heyəti		
Baş rəhbərliyə ödənişlər haqqında məlumat aşağıda təqdim edilir:		
	2010	
Qısamüddətli ödənişlər - əmək haqları və əlavələr	181,469	
Cəmi	181,469	

31 Dekabr 2010-cu ilə bitən il üzrə əsas idarəedici heyətin üzvlərinin kompensasiyaları əməkhaqqından və fəaliyyətə əlaqəli qısamüddətli mükafatlardan ibarətdir və AZN 181,269 təşkil edir.

Banka son nəzarət edici tərəf Xanım N. Mehdiyevadır və Bankın 31 Dekabr 2010 tarixinə 75% səhmlərinə sahibdir.

28 Hesabat Dövründən Sonra Baş Vermiş Hadisələr

Hesabat dövründən sonra açıqlanma üçün heç bir vacib əməliyyat qeydə alınmamışdır.